

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ampuma-aseista ja ampumatarpeista annettua lakia. Ehdotuksen tarkoituksena on saattaa voimaan aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annettu neuvoston direktiivi. Samanaikaisesti on tarkoitus saattaa voimaan myös siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annettu neuvoston direktiivi ampumatarpeiden siirtoa koskevilta osiltaan.

Ehdotuksen mukaan lakiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan ampuma-aseen osien valmistaminen sekä hankkiminen ja hallussapito samoin kuin ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kauttakuljetus ja maastavienti olisivat luvanvaraisia. Myös ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien siirto Suomesta olisi luvanvaraista.

Rangaistussäännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että myös aseiden osien myynti, muu luovuttaminen ja lainaaminen tulisivat ampuma-aserikoksina rangaistaviksi. Ampuma-aserikkomuksena rangaistaisiin aseiden osien säännösten vastainen hallussapito, säilyttäminen ja kuljettaminen.

Laissa olevaa asetuksenantovaltuutusta muutettaisiin siten, että siitä ilmenisi tyhjentävästi ne seikat, joista voitaisiin säätää tarkemmin asetuksella.

Ehdotukseen sisältyy myös siirtymäsäännös lupamenettelystä, jota noudatettaisiin lain voimaan tullessa hallussapidettyihin aseiden osiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
YLEISPERUSTELUT	3
1. Johdanto	3
2. Nykytila ja ehdotetut muutokset	3
2.1. Euroopan unionin ampuma-aseita, ampumatarpeita ja aseiden osia koskevien säännösten pääasiallinen sisältö	3
2.2. Nykytilan arviointi	4
3. Esityksen vaikutukset	5
4. Asian valmistelu	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
1. Lakiehdotuksen perustelut	6
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset	11
3. Voimaantulo	11
4. Sääntämisen järjestys	11
LAKIEHDOTUS	
Laki ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun lain muuttamisesta	12
LIITE	
Rinnakkaisteksti	
Laki ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun lain muuttamisesta	14
Asetusluonnos	
Asetus ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun asetuksen muuttamisesta	18

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Euroopan yhteisöjen neuvosto on antanut kaksi ampuma-aseita ja ampumatarpeita koskevaa direktiiviä. Nämä ovat aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annettu neuvoston direktiivi (91/477/ETY), jäljempänä *asedirektiivi* ja siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annettu neuvoston direktiivi (93/15/ETY), jäljempänä *räjähdedirektiivi*.

Asedirektiivi on tullut Suomea sitovaksi Suomen tultua Euroopan unionin (EU) jäseneksi tammikuun 1 päivänä 1995. Räjähdedirektiivi on tullut Suomea sitovaksi ampumatarpeiden siirtoa koskevilta osiltaan heinäkuun 1 päivänä 1994 direktiivin tultua hyväksytyksi Euroopan talousaluetta koskevan sopimuksen osaksi ETA-sekakomitean päätöksellä N:o 7/94.

Direktiivit on saatettava voimaan kiireellisesti. Tämän vuoksi ehdotetaan, että direktiiveistä johtuvat kansalliset säännökset saatettaisiin voimaan jo ennen valmistella olevaa ampuma-aselainsäädännön kokonaisuudistusta. Hallituksen esitys ampuma-aseilaksi annettaneen annettaneen eduskunnalle vuoden 1996 lopulla.

Direktiivien säännökset ehdotetaan saatettaviksi voimaan muuttamalla ampuma-aseita ja ampumatarpeista annettua asetusta (34/33). Asetukseen tehtäisiin vain sellaiset muutokset ja lisäykset, joita Euroopan yhteisön perustamissopimus (Rooman sopimus) sekä asedirektiivi ja räjähdedirektiivi välttämättä edellyttävät. Asetukseen sisällytettäisiin kuitenkin eräitä muutoksia, jotka eivät liity yhdentymiskehitykseen mutta joita ei ole katsottu voitavan siirtää kokonaisuudistuksen yhteyteen. Näitä ovat muun muassa eräät ampuma-aseisiin, ampumatarpeisiin ja aseiden osiin liittyviä elinkeinotoimintoja koskevat säännökset.

Hallitusmuodon 15 §:n 1 momentin (969/95) mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Näin ollen elinkeinotoimintaan liittyvien lupien

antamisen ja peruuttamisen edellytyksistä tulisi säätää lailla. Aseisiin liittyvät elinkeinon harjoittamista koskevat oikeudelliset edellytykset on tarkoitus säätää lain tasolla ampuma-aselainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä. Lain tasolla tapahtuva sääntely ei direktiivien voimaansaattamisen kiireellisyydestä johtuen kuitenkaan tässä yhteydessä ole mahdollista.

Ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun asetuksen 4 §:n 1 momentin ja 12 §:n 1 momentin nojalla lupa ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden ammattimaiseen valmistamiseen ja kaupan harjoittamiseen voidaan antaa vain ilmoitusvelvollisen elinkeinon harjoittamiseen oikeutetulle Suomen kansalaiselle tai suomalaiselle toimimelle. Säännös on tältä osin ristiriidassa Rooman sopimuksen palveluksien tarjoamisen vapautta ja sijoittautumisoikeutta koskevien määräysten kanssa.

Ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun lain (33/33) 9 §:ään ehdotetaan sisällytettäväksi tarpeelliset valtuussäännökset, jotta asetuksella voitaisiin antaa edellä mainitut ase- ja räjähdedirektiivistä sekä Rooman sopimuksesta johtuvat säännökset. Lain 9 §:ään sisällytettäisiin myös valtuussäännökset, joiden nojalla asetuksella annettaisiin muita ampuma-aseisiin, ampumatarpeisiin ja aseiden osiin liittyviä toimintoja koskevien lupien myöntämistä, peruuttamista ja raukeamista koskevat tarkemmat säännökset.

2. Nykytila ja ehdotetut muutokset

2.1. Euroopan unionin ampuma-aseita, ampumatarpeita ja aseiden osia koskevien säännösten pääasiallinen sisältö

Asedirektiivin säännökset voidaan jakaa:

- 1) säännöksiin, jotka koskevat yksityishenkilöiden ampuma-aseiden hankkimisen ja hallussapidon oikeudellisia edellytyksiä sekä
- 2) säännöksiin, jotka koskevat muussa jäsenmaassa asuvien henkilöiden ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden hankkimista ja hallussapitoa sekä jäsenvaltioiden välillä ta-

pahtuviin ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien siirtoihin liittyviä lupa- ja tiedonantomenettelyjä.

Asedirektiivin säännöksillä on pyritty korvaamaan sisäraja-valvonnan puuttuminen yhdenmukaistamalla jäsenvaltioiden ampuma-aseita koskevat säännökset. Aseturvallisuuden edistämiseksi jäsenvaltioille on asetettu ampuma-aseiden hankkimista, hallussapitoa ja jäsenvaltioista toiseen tapahtuvia siirtoja koskeva laaja ilmoitus- ja tiedottamisvelvollisuus muille jäsenvaltioille.

Räjähdedirektiivin säännökset koskevat ampumatarpeiden siirrossa noudatettavaa menettelyä. Nämä säännökset vastaavat asedirektiivin siirtoa koskevia säännöksiä.

Asedirektiivi ei sisällä aseisiin, ampumatarpeisiin tai aseiden osiin liittyviä elinkeinotoimintojen harjoittamisoikeutta koskevia säännöksiä. Direktiivin säännökset kuitenkin edellyttävät, että lupaa näiden tarvikkeiden siirtoon ei saa antaa muulle kuin ampuma-aseiden, ampumatarpeiden tai aseiden osien valmistusta tai kauppaa harjoittavalle henkilölle tai yhteisölle.

Asedirektiivi edellyttää, että ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien siirto EU:n jäsenmaasta toiseen voi tapahtua määräämään viranomaisen antaman ennakkosuostumuksen ja lähtömaan viranomaisen antaman siirtoluvan nojalla. Nämä menettelyt voidaan korvata osallistuttaessa metsästyksen- ja ampumaurheilutilaisuuksiin Euroopan ampuma-asepassilla. Ampuma-asepassi on jäsenmaan viranomaisen antama todistus, josta ilmenee, että henkilöllä on siinä valtiossa oikeus ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien hallussapitoon. Asiallisesti tämä tarkoittaa sitä, että henkilöiden ja yhteisöjen oikeus siirtää ampuma-aseita, ampumatarpeita ja aseiden osia sekä kaupallisessa tarkoituksessa että omaa käyttöä varten Suomesta toiseen EU:n jäsenvaltioon ja toisesta jäsenvaltiosta Suomeen tulee viranomaisen antamasta luvasta riippuvaksi. Tämä merkitsee luvanvaraisuuden laajennusta nykyisestä siten, että ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien yksityistä käyttöä varten tapahtuva siirto Suomesta EU:n alueelle tulisi luvanvaraiseksi. Asedirektiivi ei kuitenkaan edellytä, että ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien maastavienti yksityistä käyttöä varten EU:n ulkopuolelle olisi luvanvaraisettava.

Asedirektiivin säännökset määrittelevät kansallisten säännösten vähimmäistason. Lä-

hinnä metsästäjien ja urheiluampujien liikkumista helpottamaan tarkoitettun Euroopan ampuma-asepassin haltijalle annettavaan maahantulo-oikeuteen liittyvää poikkeusta lukuun ottamatta asedirektiivin säännöksiä ankarampi kansallinen sääntely on mahdollista. Asedirektiivin säännökset eivät koske poliisin, puolustusvoimien ja muiden viranomaisten ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden hankkimista ja hallussapitoa. Direktiivi ei myöskään koske keräilijöiden eikä ampuma-aseiden sivistyksellisistä ja historiallisista näkökohdista kiinnostuneiden järjestöjen ampuma-aseiden hankintaa ja hallussapitoa. Asedirektiiviä ei myöskään sovelleta puolustustarvikkeiden kaupallisiin siirtoihin.

2.2. Nykytilan arviointi

Voimassa oleva ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden hankkimisen ja hallussapidon oikeudellisten edellytysten sääntely vastaa Suomessa oleskelevien henkilöiden osalta pääosin asedirektiivin säännöksiä. Asedirektiivi kuitenkin edellyttää jäsenvaltioiden antamaa suostumusta muussa jäsenvaltiossa asuvan luvanhakijan osalta. Asedirektiivin mukaan myös aseiden osien hankkiminen ja hallussapito on säädettävä luvan- tai ilmoituksenvaraiseksi.

Lainsäädäntömme mukaan aseiden osien hankkiminen ja hallussapito eivät ole luvan- tai ilmoituksenvaraisia. Lainsäädännöstämme puuttuvat myös asedirektiivin sisältyvät siirtoa, Euroopan ampuma-asepassia ja ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien hankkimiseen liittyviä tiedonantomenettelyjä koskevat säännökset.

Ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun lain 1 §:n mukaan ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden valmistus, maahantuonti, kauppa, hankkiminen ja hallussapito on sallittu ainoastaan siihen annettulla luvalla. Lakiin ei sisälly säännöstä, jonka nojalla aseiden osien valmistaminen ja kauppa, sekä ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien maastavienti ja kauttakuljetus olisivat luvanvaraisia.

Myöskään elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 3 §:ssä olevaan yleisvaltuutukseen ei sisälly oikeusperustetta edellä mainittujen toimintojen säätämisestä luvanvaraiseksi.

Ampuma-aseista ja ampumatarpeista annettu asetukset tuli voimaan samanaikaisesti lain kanssa. Vaikka lakiin ei sisällynyt aseiden osi-

en osalta edellä mainittujen toimintojen luvanvaraistamista koskevaa säännöstä, säädettiin asetuksen 3 ja 11 §:ssä aseiden osien yksityinen ja kaupallinen valmistaminen sekä kaupan harjoittaminen luvanvaraisiksi. Kaupallisten toimintojen osalta lupaviranomainen on lääninhallitus ja muiden kuin kaupallisten toimintojen osalta paikallispoliisi. Asetuksen 10 §:ssä säädettiin ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden kaupallinen maastavienti luvanvaraiseksi.

Aseen osien maastavientiä ei ole voimassa olevassa asetuksessakaan säädetty luvanvaraiseksi. Tästä huolimatta ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun lain 5 §:ää muutettiin 1 päivästä marraskuuta 1986 muun muassa siten, että ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien luvaton maastavienti ja kaupanpito säädettiin rangaistaviksi. Nämä toiminnot oli aiemmin, aseiden osien luvaton maastavientiä lukuun ottamatta, säädetty rangaistaviksi ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun asetuksen 36 §:ssä. Tämä säännös kumottiin 1 päivästä marraskuuta 1986.

Voimassa olevassa ampuma-aselainsäädännössä ei ole kauttakuljetuksen käsitettä. Sisäasiainministeriö on käsitellyt ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien Suomen kautta kolmanteen maahan tapahtuvaa kuljetusta maahantuontina ja maastavientinä. Asiallisesti kysymys on kuitenkin kauttakuljetusluvasta.

Yksityiskohtaiset säännökset ampuma-aseisiin liittyvien elinkeinojen harjoittamisen oikeudellisista edellytyksistä on edelleenkin ennen ampuma-aselainsäädännön kokonaisuudistusta tarkoituksenmukaista säätää asetuksella. Aseen osien hankkimisen ja hallussapidon säätäminen luvanvaraiseksi vaikuttaa kansalaisten oikeusasemaan. Tämän vuoksi luvan antamisen ja peruuttamisen

edellytyksiä koskeva sääntely tulisi tapahtua laissa. Edellä mainituista syistä johtuen myös näistä luvista säädettäisiin asetuksella. Ampuma-aselainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä nämä säännökset kuitenkin siirrettäisiin lakiin.

Ase- ja räjähdedirektiivin kiireellisestä voimaan saattamisesta johtuen ehdotetaan, että lain 1 §:ään lisätään maininnat edellä mainituista toiminnoista ja että 9 §:ään sisällytettyä valtuussäädännöstä täsmennetään siten, että sen nojalla voitaisiin säätää asetuksella niistä edellä mainituista ampuma-aseisiin, ampumatarpeisiin ja aseiden osiin liittyvistä toiminnoista, joihin Suomi on velvoitettu EU:n jäsenyyden johdosta.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Uudet luvat, Euroopan ampuma-asepassi ja tiedonantomenettelyt aiheuttavat viranomaisille lisätyötä. Tehtävien lisääminen ei kuitenkaan aiheuta tarvetta henkilöstön lisäämiseen.

Ase- ja räjähdedirektiivin voimaansaattamisesta johtuvat uudet luvat ja Euroopan ampuma-asepassi säädettäisiin asianomaisissa maksupäätöksissä julkisoikeudellisina suoritteina maksullisiksi. Maksut perittäisiin kiinteinä omakustannusarvon mukaisesti.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sisäasiainministeriössä virkatyönä.

Esityksestä on pyydetty oikeusministeriön lausunto. Lausunto on asian kiireellisyydestä johtuen annettu suullisesti.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Pykälän 1 momentissa säädetään ampuma-aseisiin ja ampumatarpeisiin liittyvien toimintojen luvanvaraisuudesta. Säännös on 9 §:n kanssa muodostanut valtuussäännöksen, jonka nojalla asetuksella on säädetty lupien myöntämisen ja peruuttamisen oikeudellisista edellytyksistä. Säännös on puutteellinen. Siitä puuttuvat maininnat aseiden valmistamisen ja kaupan harjoittamisen, hankkimisen ja hallussapidon sekä ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien maastaviennin ja kauttakuljetuksen luvanvaraisuudesta. Puutteesta huolimatta ampuma-aseiden ja aseiden osien ammattimainen ja tilapäinen valmistaminen säädetään ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun asetuksen 4 §:ssä luvanvaraiseksi. Samoin ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden maastavienti säädetään asetuksen 10 §:ssä luvanvaraiseksi. Sen sijaan aseiden osien hankkimista, hallussapitoa, ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kauttakuljetusta sekä aseiden osien maastavientiä ei ole asetussakaan säädetty luvanvaraisiksi.

Pykälän 1 momentissa lueteltaisiin ampuma-aseisiin, ampumatarpeisiin ja aseiden osiin liittyvät, lupaa edellyttävät muut kuin kaupalliset toiminnot. Epäkaupallisuus ilmaistaisiin sanoilla "yksityistä käyttöä varten", mikä hyvin kuvaa toiminnan luonnetta.

Asedirektiivin 1 artiklan 1 kohdan nojalla direktiivin liitteessä I mainittuja aseiden osia koskevat samat säännökset kuin ampuma-aseita. Tämän vuoksi aseiden osien hankkiminen ja hallussapito on kansallisin säännöksiin saatettava, riippuen siitä minkä aseiden osasta on kysymys, ilmoituksen- tai luvanvaraiseksi.

Lakiehdotuksen 9 §:ään sisällytettävän valtuussäännöksen nojalla asetuksella määriteltäisiin aseiden osat. Määritelmän tulisi vastata asedirektiivissä annettua aseiden osien määritelmää. Tämän mukaisesti aseiden osalla tarkoitettaisiin aseesta irrallisena olevaa patruunapesää tai sitä vastaavaa osaa, piippua tai putkea sekä sulkulaitetta.

Suomessa kaikkien ampuma-aseiden hankkiminen on nykyisin luvanvaraista valopistoolia lukuun ottamatta. Aseturvallisuusyhtiö johtuen tätä periaatetta ei ole syytä muut-

taa. Yhtenäisyyden vuoksi on tarkoituksenmukaista, että aseiden osien hankkimisessa ja hallussapidossa noudatettaisiin samoja menettelyjä kuin ampuma-aseiden osalta on säädetty. Tämän mukaisesti jokaisen, joka haluaa hankkia aseiden osan, on ensin saatava poliisilta hankkimislupa ja hankittuaan aseiden osan vielä hallussapitolupa. Lakiehdotuksen 9 §:ään sisällytetyt valtuussäännöksen nojalla aseiden osankin hankkimis- ja hallussapitoluvan myöntämisestä ja peruuttamisesta samoin kuin siinä toimivaltaisuudesta viranomaisesta säädetäisiin asetuksella.

Aseiden osien hallussapitoluvan hankkimisesta niiden henkilöiden osalta, joilla on aseiden osa hallussaan lain voimaan tullessa, säädetäisiin siirtymäsäännöksessä.

Ase- ja räjähdedirektiivin siirtoa koskevat säännökset edellyttävät, että myös näiltä toimintoilta vaaditaan viranomaisen antama ennakkosuostumus ja siirtolupa. Ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kansainvälisen kaupan valvonnan tarpeista johtuen myös näiden tavaroiden kauttakuljetukset olisi säädettävä erillistä lupaa edellyttäväksi. Voimassa olevien säännösten perusteella sisäasiainministeriö on käsitellyt ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien Suomen kautta kolmanteen maahan tapahtuvaa kuljetusta maahantuontina ja maastavientinä. Näin ollen kauttakuljetuksen luvanvaraistaminen ei asiallisesti merkitsisi uutta lupamenettelyä.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien Suomesta tapahtuvasta siirrosta. Ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien siirto Suomesta on asiallisesti näiden tavaroiden maastavientiä. Kun siirto tarkoittaa tavaroiden kuljetusta Suomesta toiseen EU:n jäsenvaltioon, on se terminologisesti erotettava maastaviennin käsitteestä. Tämä olisi tarpeen myös siksi, että ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden omaan käyttöön tapahtuvaa (yksityistä) vientiä Suomesta EU:n alueen ulkopuolelle ei edelleenkään ehdoteta luvanvaraiseksi. Luvaton siirto tulisi lain 5 §:n 4 kohdan nojalla ampuma-aserikoksena rangaistavaksi. Muuten ehdotettu sääntely vastaisi voimassa olevaa sääntelyä.

Pykälän 2 momentissa lueteltaisiin ampu-

ma-aseisiin, ampumatarpeisiin ja aseiden osiin liittyvät, lupaa edellyttävät kaupalliset toiminnot. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi näiden tavaroiden maastavientiä ja kaupallista kauttakuljetusta koskeva maininta. Ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien omaa käyttöä varten tapahtuva kauttakuljetus jäisi sääntelyn ulkopuolelle. Myös 2 momentissa mainitut luvanvaraiset toiminnot määriteltäisiin lakiehdotuksen 9 §:ään sisällytetyn valtuussäännöksen nojalla asetuksella.

Aseen osiin liittyvien toimintojen luvanvaraistaminen merkitsisi sitä, että niitä koskevat hallinnolliset toimenpiteet rinnastuvat vastaaviin ampuma-aseita ja ampumatarpeita koskeviin toimenpiteisiin. Näin ollen mitä ampuma-aseen hankkimisesta ja hallussapitämisestä sekä kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvasta valmistamisesta säädetään, koskisi myös aseiden osia.

Pykälän 2 momentissa oleva luvan peruuttamisen edellytystä koskeva säännös ehdotetaan siirrettäväksi muuttamattomana pykälän 3 momenttiin.

Ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden 1 a §:ssä tarkoitettua tarkastamista, 2 §:ssä tarkoitettua luovuttamista, myyntiä ja valtiolle lunastamista sekä viranomaisen huostaanottamista, 4 §:ssä tarkoitettua väliaikaista säilyttämistä, 6 §:ssä tarkoitettua menettämisseuraamusta ja 7 §:ssä tarkoitettua arviointimenettelyä koskevat säännökset koskisivat myös aseiden osia. Tätä koskeva säännös sisällytettäisiin pykälän 4 momenttiin.

Voimassa olevassa 3 §:ssä säädetään niistä menettelyistä, joita on noudatettava silloin, kun lupa ampuma-aseen hallussapitämiseen peruutetaan, tai kun hallussapitolupaa ei voida myöntää henkilölle, joka saisi aseiden haltuunsa jäämistöoikeudellisen saannon nojalla. Kun myös ampuma-tarpeiden ja aseiden osien hankkimiseen annetut luvat voidaan peruuttaa ja kun ne voivat myös olla jäämistöoikeudellisen saannon kohteena, säädettäisiin pykälän 4 momentissa, että mitä 3 §:ssä säädetään ampuma-aseista, sovellettaisiin myös ampumatarpeisiin ja aseiden osiin.

Pykälän 3 momentissa oleva räjähdysvaarallisista aineista annettua lakia (263/53) koskeva viittaussäännös ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi.

5 §. Pykälässä säädetään ampuma-aserikkoksena rangaistavista menettelyistä. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että rangaistaviksi tulisivat myös säännösten vastai-

nen aseiden osien myyminen, muu luovuttaminen ja lainaaminen sekä kauttakuljetus. Lisäksi ehdotetaan termit "kertalaukausase" ja "puoliautomaattiasse" muutettaviksi yhtenäisyyden vuoksi ja aseiden toimintaperiaatetta paremmin kuvaaviksi "kertatuliaseeksi" ja "itselataavaksi kertatuliaseeksi".

Voimassa olevan lain 1 a, 5 ja 5 a §:ssä käytetään patruunoista ilmaisua ampumatarvikke. Muissa pykälissä puhutaan ampumatarpeista. Ilmaisua on muutettu lakiin vuosina 1982 ja 1986 tehdyillä muutoksilla (655/82 ja 632/86). Kun sanoilla tarkoitetaan sanan "patruuna" synonyymejä, ei niitä tässä yhteydessä ehdoteta muutettaviksi.

Aseen osien säännösten vastainen myyminen, muu luovuttaminen ja lainaaminen olisi säädettävä rangaistaviksi, koska lakiehdotuksen 1 §:n nojalla niiden hankkiminen ja hallussapito tulisivat luvanvaraisiksi. Aseen osat rinnastettaisiin siten myös tässä rangaistussäännöksessä, luvatonta hallussapitoa lukuun ottamatta, ampuma-aseisiin. Vastaavasti säännösten vastaisen kauttakuljetuksen kriminalisointi olisi tarpeen, koska lakiehdotuksen 1 §:n 2 momentin mukaan kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva kauttakuljetus tulisi luvanvaraiseksi.

Aseen osien säännösten vastainen myyminen, muu luovuttaminen ja lainaaminen kriminalisointiin lisäämällä pykälän 2 kohtaan sanat "aseiden osia". Vastaavasti säännösten vastainen kauttakuljetus säädettäisiin rangaistavaksi muuttamalla pykälän 4 kohtaa.

5 a §. Pykälässä säädetään ampuma-aserikkosta lievemmin rangaistavista menettelyistä. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että ampuma-aserikkomuksena rangaistaisiin myös aseiden osien säännösten vastainen hallussapito, säilyttäminen ja kuljettaminen. Kriminalisointi vastaisi lakiehdotuksen 1 §:ään sisällytettyä säännöstä, jonka mukaan aseiden osien hallussapito olisi luvanvaraista.

Aseen osien säännösten vastainen hallussapito rinnastettaisiin rikosoikeudellisessa seuraamusjärjestelmässä ampumatarpeiden säännösten vastaiseen hallussapitoon. Koska aseiden osiin ei liity sellaista tapaturman tai väkivallan vaaraa kuin ampuma-aseeseen, niiden säännösten vastaista hallussapitoakaan ei rinnastettaisi rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän kannalta ampuma-aseisiin.

Ampuma-aserikkomuksena olisi rangaistavaa minkä tahansa määritelmän mukaisen aseiden osien luvan hallussapito. Luvatonta hallussapito olisi silloin, kun henkilö ei ole

hankkinut tai saanut aseensa osan hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavaa lupaa, mutta hänellä on aseensa osa hallussaan. Jos henkilöllä olisi luvattomasti hallussaan aseesta irrallisena kaikki toimivaan aseeseen kuuluvat osat, rangaistusseuraamus tulisi tuomita 5 §:n 1 kohdan mukaisesti ampumaserikoksena ampuma-aseen luvattomasta hallussapidosta.

Aseen osien hankkiminen ja hallussapito ei ole nykyisin luvanvaraista. Luvan hakemisesta aseensa osien hallussapitoa varten niiden henkilöiden osalta, joilla on aseensa osia hallussaan lain voimaantulohetkellä, säädettäisiin lakiehdotukseen sisällytettävässä siirtymäsäännöksessä. Sen mukaan näiden henkilöiden olisi kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta hankittava hallussaan olevia aseensa osia varten hallussapitolupa tai luovutettava ne korvauksetta valtiolle. Jos aseensa osan hallussapitäjä laiminlöisi hallussapitoluvan hakemisen määräajassa, hän syyllistyisi 5 a §:n 2 kohdassa tarkoitettuun laiminlyöntirikokseen.

Pykälän 2 kohdassa olevan säännöksen mukaan henkilö, joka lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti laiminlyö hankkia määräajassa ampuma-aseensa hallussapitoluvan hankittuaan aseensa laillisesti tai tuotuaan sen tilapäisen käynnin ajaksi maahan, on tuomittava ampuma-aserikkomuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi. Ampuma-aseista ja ampumatarpeista annettua asetusta muutettaessa on tarkoitus säätää, että ampuma-aseensa, ampumatarpeiden ja aseensa osien maahantuonti tai siirto Suomeen edellyttäisi pääsääntöisesti lupaa. Kohdassa oleva rangaistavuuden edellytystä koskeva maininta "tai tuotuaan sen tilapäisen käynnin ajaksi maahan" poistettaisiin kohdasta tarpeettomana. Koska kukaan ei voi saada ampuma-aseensa hallussapitolupaa laittoman saannon perusteella, poistettaisiin kohdasta tarpeettomana myös maininta "hankittuaan aseensa laillisesti". Muutoin säännös säilyisi asiallisesti muuttamattomana. Tämän lainkohdan nojalla rangaistaisiin myös henkilöä, joka laiminlyö määräajassa aseensa osien hallussapitoluvan hankkimisen.

Hallussapitoluvan hankkimista koskevasta menettelystä säädettäisiin nykyiseen tapaan asetuksella.

Pykälän 3 kohdan nojalla rangaistaan henkilöä, joka lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti säilyttää tai kuljettaa ampuma-asetta tai -tarvikkeita. Kun aseensa

osien hallussapito tulisi muutettavan 1 §:n nojalla luvanvaraiseksi, säädettäisiin myös aseensa osien säännösten vastainen säilyttäminen ja kuljettaminen rangaistaviksi. Tämä toteutettaisiin lisäämällä pykälän 3 kohtaan aseensa osia koskeva maininta.

9 §. Pykälässä on nykyisin valtuussäännös, jonka mukaan tarkemmat määräykset ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetaan asetuksella. Säännöksessä ei mainita aseensa osia. Säännöksessä ei muutoinkaan riittävän täsmällisesti määritellä, mistä asioista asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen sisällytettäisiin tyhjentävä luettelo niistä asioista, joista voitaisiin säätää asetuksella.

Valtuussäännöksen täsmentämisellä mahdollistettaisiin erityisesti ase- ja räjähdedirektiivistä johtuvien säännösten voimaansaattaminen kansalliseen lainsäädäntöön.

Asedirektiivissä tarkoitettuihin lupiin liittyvää kansallista säätelyä koskeva valtuus perustuisi ehdotetun pykälän 3 kohtaan. Myös räjähdedirektiivin siirtoa koskevat säännökset tulisivat voimaansaatuiksi tämän säännöksen nojalla. Muilta osin räjähdedirektiivi on voimaansaattettu lisäämällä räjähddeasetukseen (473/93) uusi 4 a luku räjähddeasetuksen muuttamisesta annetulla asetuksella (1385/94).

Asedirektiivissä määritelty Euroopan ampuma-asepassi ei ole lupa vaan asiakirja, joka osoittaa, että henkilöllä on siinä maassa, jossa passi on annettu, oikeus passissa mainitun ampuma-aseensa hallussapitämiseen. Oikeus ampuma-aseensa hallussapitämiseen perustuu johonkin sitä varten annettuun lupaan. Euroopan ampuma-asepassin käytönottamisella on tarkoitus helpottaa erityisesti metsästäjien ja urheiluampujien liikkumista aseineen EU:n alueella.

Asedirektiivin Euroopan ampuma-asepassia koskevat säännökset ovat sitovia. Euroopan ampuma-asepassin myöntämistä ja sen raukeamista sekä toimivaltaista viranomaisista koskevat säännökset annettaisiin asetuksella pykälän 4 kohtaan sisällytettävän valtuussäännöksen nojalla.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa annettaisiin valtuus säätää asetuksella tarkemmin ampuma-aseista, ampumatarpeista ja aseensa osista. Asetuksella määriteltäisiin, mitä esineitä olisi pidettävä ampuma-aseina ja aseensa osina. Asetuksella myös määriteltäisiin, milaista asetta on pidettävä pysyvästi ampuma-

kelvottomana. Ampumatarpeita ei määriteltäisi ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetussa asetuksessa, vaan määrittely tapahtuisi nykyiseen tapaan ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden tarkastuksesta annetussa asetuksessa (486/82).

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa annettaisiin valtuus säätää asetuksella kaasusumuttimesta sekä vaikutukseltaan ja käyttötarkoitukseltaan siihen verrattavasta laitteesta. Asedirektiivi ei koske kaasusumutinta. Valtuusäännös olisi kuitenkin tarpeen, koska aseturvallisuussyistä on edelleenkin tarkoituksenmukaista rinnastaa kaasusumutin hankkimis- ja hallussapito-oikeuden sekä sen kantamista ja säilyttämistä koskevien veloitteiden osalta ampuma-aseeseen.

Pykälän 1 momentin 3 kohdassa annettaisiin valtuus säätää asetuksella ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien säilyttämisestä ja kuljettamisesta.

Pykälän 1 momentin 5 kohdassa annettaisiin valtuus säätää asetuksella lakiehdotuksen 1 §:ssä tarkoitettujen lupien hakemismenettelystä, luvan antamisen ja peruuttamisen sekä raukeamisen edellytyksistä, peruuttamisesta ja raukeamisesta aiheutuvista toimenpiteistä, valtiolle tulevien ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien lunastamismenettelystä sekä toimivaltaisesta viranomaisesta. Nykyisten lupien ohella säännös antaisi valtuuden säätää asetuksella aseiden osien yksityistä käyttöä varten tapahtuvan valmistamisen sekä asedirektiivistä johtuvista ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien siirtoihin liittyvistä lupamenetelystä.

Lupien peruuttamisen yhteydessä samoin kuin aseiden osien esittämisvelvollisuutta koskevan menettelyn yhteydessä saattaa syntyä tilanne, jossa valtion on lunastettava ampuma-ase, ampumatarpeet tai aseiden osa. Tarkentavat säännökset lunastamismenettelystä annettaisiin nykyisen tapaan asetuksella.

Koska elinkeinon ja ammatin harjoittamisen oikeudellisesta rajoittamisesta on säädettävä lailla, sisällytettäisiin pykälän 5 kohdan alkuun maininta niistä perusteista, joiden nojalla aseisiin liittyviä toimintoja rajoitettaisiin. Rajoittamisen perusteena olisi yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen. Pykälässä mainittujen rajoittavien toimenpiteiden avulla voitaisiin torjua ampuma-aseisiin liittyvää tapaturman ja väkivallan vaaraa sekä estää ennakkolta rikollisuutta.

Ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden

hankkiminen ja hallussapito olisi edelleen luvanvaraista. Asedirektiivistä johtuen myös aseiden osien hankkiminen ja hallussapito tulisivat luvanvaraisiksi. Lupien antamisen edellytyksenä oleva henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointi merkitsisi käytännössä sitä, että kenelläkään ei olisi subjektiivista oikeutta saada hankkimis- tai hallussapitolupaa.

Nykyisen käsityksen mukaan kansalaisen oikeusasemaan vaikuttavat, velvollisuuksia luovat säännökset tulisi antaa lain tasolla. Hankkimis- ja hallussapitoon annettavien lupien hakemisesta sekä antamisen ja peruuttamisen edellytyksistä säädettäisiin samassa järjestyksessä kuin ampuma-aseisiin liittyvien elinkeinotoimintojen luvanvaraisuudesta.

Pykälän 1 momentin 6 kohdan valtuussäännös koskisi lupaviranomaisen ja luvan saajan kirjanpitovelvollisuutta, lupien sekä asiakirjojen esittämis- ja luovuttamisvelvollisuutta sekä ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien hallussapitoon liittyviä velvollisuuksia.

Pykälän 1 momentin 7 kohdassa annettaisiin valtuus säätää asetuksella tarkemmat säännökset erityisen vaarallisten ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kaupanpitämisen, myynnin ja muun luovuttamisen sekä hankkimisen ja hallussapidon rajoittamisesta.

Asedirektiivin liitteessä I on luettelo kielletyistä ampuma-aseista ja ampumatarpeista. Näitä ovat muun muassa ohjukset, singot ja sarjatuliaseet sekä niiden osat samoin kuin leimahtavat ja räjähtävät patruunat. Näiden aseiden ja ampumatarpeiden kaupan harjoittaminen, hankkiminen ja hallussapito on periaatteellisesti kielletty. Asedirektiivi ei kuitenkaan koske keräilijöiden eikä ampuma-aseiden sivistyksellisistä ja historiallisista näkökohdista kiinnostuneiden järjestöjen ampuma-aseiden hankintaa ja hallussapitoa. Ehdotetun valtuussäännöksen nojalla annettaisiin asedirektiivin liitteessä mainittuihin kiellettyihin aseisiin, ampumatarpeisiin ja aseiden osiin sekä mahdollisesti muihin niihin rinnastettaviin aseisiin, ampumatarpeisiin ja aseiden osiin liittyviä toimintoja koskevat rajoittavat säännökset.

Ampuma-aseiden hankkiminen ja hallussapito on luvanvaraista ja säännösten vastainen hallussapito on 5 §:n nojalla rangaistavaa. Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase ei ole enää ampuma-aselainsäädännön soveltamisalaan kuuluva ampuma-

ase. Jotta lupamenettelyssä ja harkittaessa rangaistavuuden edellytyksiä tiedettäisiin, onko kyseessä oleva laite siihen tehtyjen muutosten jälkeen laissa tarkoitettu ampumase, annettaisiin pykälän 2 momentissa asianomaiselle ministeriölle valtuus antaa tarkempia määräyksiä tai ohjeita ampumaseen tekemisestä pysyvästi ampumakelvottomaksi. Kun ampumase on tehty pysyvästi ampumakelvottomaksi ministeriön antamien ohjeiden tai määräysten mukaisesti, se ei enää olisi ampumase.

Asedirektiivin I liitteen III kohdassa säädetään, että ampumaseena ei pidetä esineitä, jotka vastaavat määritelmää mutta jotka on tehty lopullisesti käyttökelvottomiksi virallisen toimielimen takaamalla tai hyväksymällä tavalla. Ehdotettu sääntely vastaisi direktiivin säännöstä.

Siirtymäsäännös. Aseen osien hankkiminen ja hallussapito ei nykyisin ole luvanvaraista. Asedirektiivin liitteessä I mainittujen A ja B luokkiin kuuluvien osien hankkiminen ja hallussapito edellyttävät viranomaisen antamaa lupaa. Luokkaan C kuuluvan aseiden hankkimisesta tulee ilmoittaa asianomaisen jäsenvaltion viranomaiselle. Luokkaan D kuuluvan aseiden osien hankkimisesta ei tarvitsisi lainkaan ilmoittaa. Koska Suomessa kaikkien ampumaseiden hankkiminen ja hallussapito on aseturvallisuussyistä edelleen tarkoituksenmukaista säilyttää luvanvaraisina, ehdotetaan 1 §:ssä myös kaikkien ampumaseiden ja asedirektiivissä aseiden osiksi määriteltyjen osien hankkimisen ja hallussapidon saattamista luvanvaraisiksi.

Koska aseiden osien hankkiminen ja hallussapito eivät ole luvanvaraisia, ei tiedossa myöskään ole kuinka paljon ihmisillä on hallussaan aseiden osia. On kuitenkin oletettavaa, että varsin monella henkilöllä on aseiden osia hallussaan. Jotta he lain voimaantulon jälkeen voisivat ilman aseiden osien luvattomasta hallussapidosta aiheutuvaa rangaistusuhkaa hankkia itselleen luvan hallussaan jo olevien aseiden osien hallussapitoon, ehdotetaan lakiin sisällytettäväksi siirtymäsäännös. Sen mukaan henkilöt, joilla on lain voimaan tullessa hallussaan aseiden osia, voisivat määräajassa hankkia niitä varten hallussapitoluvan. Ehdotettavan säännöksen mukaan aseiden osa olisi esitettävä hallussapitoluvan saamiseksi kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta kotikunnan poliisipiirissä. Ulkomailla asuvan henkilön, jolla ei ole kotikuntaa Suomessa, olisi esitettävä aseiden

osa oleskelupaikkansa poliisipiirissä. Kotikunnalla tarkoitettaisiin kotikuntalain (201/94) säännösten mukaan määräytyvää kotikuntaa.

Koska aseiden osaan ei liity sellaista väkivallan ja tapaturman vaaraa kuin ampumaseeseen, luvan antamisen yhteydessä lupaviranomaisen tulisi varmistua ainostaan siitä, että esitettävän aseiden osien saanto on laillinen. Lupa myönnettäisiin hakijan aseiden osien esittämistilaisuudessa antaman tahdonilmaisun nojalla. Miten laajasti ja mitä keinoja käyttäen aseiden osien saannon laillisuus tutkittaisiin, jäisi tapauskohtaisesti harkittavaksi.

Toimenpiteestä aiheutuu luvanhakijoille ja viranomaisille kustannuksia. Luvanhakijoiden kustannuksia ei korvattaisi valtion varoista, mutta hallussapitolupa myönnettäisiin maksutta. Näin vältettäisiin se mahdollisuus, että aseiden osa jäisi esittämättä toimenpiteestä aiheutuvasta suoritmaksusta johtuvasta syystä.

Jos aseiden osien haltija ei syystä tai toisesta haluaisi itselleen hallussapitolupaa, osa olisi luovutettava henkilölle, joka olisi sellaisen aseiden osien hankkimiseen oikeutettu, tai se olisi luovutettava korvauksetta valtiolle. Valtiolle luovuttaminen korvauksetta ei merkitsisi hallitusmuodon 12 §:ssä tarkoitettua omaisuuden suojan loukkausta. Jokaisella aseiden osien haltijalla on mahdollisuus valita hänelle parhaiten soveltuva menettelytapa. Jos henkilö ei halua hallussapitolupaa eikä luovuttaa aseiden osaa henkilölle, joka voisi sen hankkimiseen luvan saada, on se aseturvallisuussyistä tarkoituksenmukaista ottaa valtion haltuun. Tällöin ei syntyisi epävarmuutta siitä, onko aseiden osa asianmukaisesti romutettu tai hävitetty.

Ehdotettu säännös ei myöskään olisi riskitiedossa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (SopS 19/90) ja siihen liittyvien lisäpöytäkirjojen kanssa. Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen ja siihen liittyvien lisäpöytäkirjojen voimaansaattamisesta ja lisäpöytäkirjojen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta annetussa asetuksessa (439/90) tarkoitettua ensimmäisessä lisäpöytäkirjassa todetaan, että jokaisella luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on oikeus nauttia rauhassa omaisuudestaan. Keneitäkään ei saa riistää hänen omaisuuttaan paitsi julkisen edun nimissä ja laissa määrät-

tyjen ehtojen ja kansainvälisen oikeuden yleisten periaatteiden mukaisesti. Edellä olevat periaatteet eivät kuitenkaan saa millään tavoin heikentää valtioiden oikeutta säätää voimaan lakeja, jotka ne katsovat välttämättömiksi omaisuuden käytön valvomiseksi yleisen edun nimissä tai taatakseen verojen tai muiden maksujen tai sakkojen maksamisen. Aseen osien luovuttamista valtiolle korvauksetta on ehdotetun säännöksen tarkoittamissa tapauksissa pidettävä välttämättömänä yleisen edun nimissä.

Valtion haltuun tulleen omaisuuden suhteen meneteltäisiin siten kuin siitä on erikseen säädetty.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun lain 9 §:n nojalla muutettaisiin ampuma-aseista ja ampumatarpeista annettua asetusta. Asetuksessa olisi säännökset asedirektiivin edellyttämistä ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien hankkimista, hallussapitoa ja siirtoa koskevista menettelyistä.

Asetuksessa olisi myös lain 1 §:ssä mainittujen lupien myöntämistä, peruuttamista ja raukeamista samoin kuin toimivaltaista viranomaisesta koskevat säännökset.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

4. Säättämisjärjestys

Hallitusmuodon 15 §:n mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Säännöksen tarkoituksena on, että elinkeinon harjoittamisen oikeudellisista rajoituksista säädettäisiin lailla.

Lainsäädännön uudistamisen tavoitteena on luvanvaraisuuden vähentäminen ja elinkeinotoiminnan hierarkkisen tason nostaminen lain tasolle. Ampuma-aseisiin liittyvät, elinkeinon harjoittamisen oikeudellisia edellytyksiä koskevat säännökset on tarkoitus siirtää kokonaisuudessaan lain tasolle ampumaselainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Nyt käsiteltävänä olevan lakiehdotuksen 1 §:n nojalla ampuma-aseisiin, ampumatarpeisiin ja aseiden osiin liittyvät kaupalliset toiminnot olisivat luvanvaraisia. Ehdotuksen 9 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla säädettäisiin lupien antamisen yleisistä edellytyksistä. Näin ollen lakiehdotuksen 1 ja 9 § muodostaisivat yhdessä lain tasolla ampuma-aseisiin liittyvän elinkeinon harjoittamisen oikeudellisia rajoituksia koskevan perussäännön.

Ase- ja räjähdedirektiivin voimaansaattamisen kiireellisyydestä johtuen annettaisiin ehdotuksen 9 §:ään sisällytetyn valtuussäännöksen nojalla tarkemmat säännökset lupien hakemismenettelystä, luvan antamisen, peruuttamisen ja raukeamisen edellytyksistä, näistä aiheutuvista toimenpiteistä, lunastusmenettelystä sekä toimivaltaisesta viranomaisesta nykyiseen tapaan asetuksella. Pykälä sisältäisi tyhjentyvän luettelon niistä seikoista, joista asetuksella voitaisiin säätää.

Aseisiin liittyvät elinkeinon harjoittamisen luvanvaraisuutta koskevat perusteet säädettäisiin laissa. Pykälään sisältyvässä valtuussäännöksessä määriteltäisiin asetuksella tapahtuvan sääntelyn asialliset rajat täsmällisesti. Näin ollen elinkeinon ja ammatin harjoittamisen luvanvaraisuuteen perustuvaa oikeudellista rajoittamista koskeva sääntely tapahtuisi lain tasolla. Koska kysymyksessä kuitenkin on valtuussääntely, jonka nojalla osa elinkeinotoiminnan oikeudellisista rajoituksista jäisi säänneltäväksi asetuksen tasolla, olisi suotavaa, että lakiehdotuksesta pyydetään perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ampuma-aseista ja ampumatarpeista 27 päivänä tammikuuta 1933 annetun lain (33/33) 1, 5, 5 a ja 9 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § 19 päivänä kesäkuuta 1953 annetussa laissa (262/53) sekä 5 ja 5 a § 22 päivänä elokuuta 1986 annetussa laissa (632/86), seuraavasti:

1 §

Ampuma-aseiden ja aseiden osien valmistaminen yksityiseen käyttöön samoin kuin ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien maahantuonti, siirto Suomesta, hankkiminen ja hallussapito yksityistä käyttöä varten on sallittu ainoastaan siihen annetulla luvalla.

Ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kaupan harjoittaminen, kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva ampuma-aseiden ja aseiden osien valmistaminen, maahantuonti, maastavienti sekä kauttakuljetus on sallittu ainoastaan siihen annetulla luvalla.

Lupa voidaan peruuttaa, jos syytä siihen harkitaan olevan.

Mitä 1 a, 2, 4, 6 ja 7 §:ssä säädetään ampuma-aseista ja ampumatarpeista, sovelletaan myös aseiden osiin. Mitä 3 §:ssä säädetään ampuma-aseesta, koskee myös ampumatarpeita ja aseiden osia.

5 §

Joka

1) pitää luvattomasti hallussaan ampuma-asetta,

2) myy tai muuten luovuttaa taikka lainaa toiselle ampuma-aseen tai -tarvikkeita taikka aseiden osia tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti,

3) tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti muuntaa ampuma-aseen helposti kätkettäväksi lyhentämällä sitä piipusta tai perästä tai muuntaa kertatuliaseen tai itselataavan kertatuliaseen

liaseeksi taikka pitää hallussaan tällaista muunnettua ampuma-asetta,

4) tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti valmistaa, tuo maahan, vie maasta, kauttakuljettaa tai pitää kaupan ampuma-aseita, niiden osia tai ampumatarvikkeita tai

5) rikkoo ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden tarkastuksesta 1 a §:n nojalla annettuja säännöksiä taikka pitää kaupan, myy tai muuten luovuttaa sellaisia tarkastettaviksi säädettyjä ampuma-aseita tai -tarvikkeita, joita ei ole tarkastettu tai hyväksytty,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *ampuma-aserikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

5 a §

Joka tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti

1) pitää hallussaan ampumatarvikkeita tai aseiden osia,

2) laiminlyö hallussapitoluvan hankkimisen määräajassa,

3) säilyttää tai kuljettaa ampuma-asetta tai -tarvikkeita taikka aseiden osia,

4) laiminlyö ilmoituksen tekemisen taikka asiakirjan luovuttamisen, esittämisen tai merkinnän tekemisen siihen,

5) laiminlyö kirjanpidon taikka velvollisuuden säilyttää kirjanpitoaineisto tai luovuttaa se poliisille tai

6) jättää muuten noudattamatta viranomai-

sen toimivaltansa rajoissa antaman määräyksen,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *ampuma-aserikkomuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

9 §

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) ampuma-aseista, ampumatarpeista ja aseiden osista;

2) kaasusumuttimesta sekä vaikutukseltaan ja käyttötarkoitukseltaan siihen verrattavasta laitteesta;

3) ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien säilyttämisestä ja kuljettamisesta;

4) aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin (91/477/ETY) 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua Euroopan ampuma-asepassin myöntämisestä ja sen raukeamisesta sekä mainitussa säännöksessä tarkoitettua viranomaisesta;

5) yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä varten tarpeellisista seikoista, joiden tarkoituksena on erityisesti torjua ampuma-aseisiin liittyvää tapaturman ja väkivallan vaaraa sekä ennalta estää rikollisuutta ja jotka liittyvät 1 §:ssä tarkoitettujen lupien hakemismenettelyyn, luvan antamiseen, peruuttamiseen ja raukeamisen edellytyksiin, raukeamisesta ja peruuttamisesta aiheutuviin toimenpiteisiin, valtiolle tulevien ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien lunastusmenettelyyn ja toimivaltaiseen viranomaiseen;

6) lupaviranomaisen ja luvan saajan kirjantallinnallisuudesta, lupien ja asiakirjojen esittämis- ja luovuttamisvelvollisuudesta sekä ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien hallussapitoon liittyvistä velvollisuuksista; sekä

7) erityisen vaarallisten ampuma-aseiden ja niiden osien sekä ampumatarpeiden valmistamisen, maahantuonnin, kaupanpitämisen, myynnin ja muun luovuttamisen sekä hankkimisen ja hallussapidon rajoittamisesta.

Asianomainen ministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä tai ohjeita ampuma-aseen tekemisestä pysyvästi ampumakelvottomaksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Henkilön, jolla ei ole tämän lain voimaan tullessa lupaa pitää hallussaan hänellä olevaa aseiden osaa, on kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta esitettävä aseiden osa kotikuntansa poliisipiirissä hallussapitoluvan saamiseksi. Ulkomailla asuvan henkilön, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, on esitettävä aseiden osa oleskelupaikkansa poliisipiirissä.

Poliisin on annettava maksutta hallussapitolupa, jollei aseiden osan saantoa ole muualla laissa olevan säännöksen perusteella pidettävä laittomana.

Jos aseiden osan hallussapitäjä ei halua hakea hallussapitolupaa, aseiden osa on luovutettava sen hankkimiseen oikeutetulle henkilölle tai korvauksetta valtiolle.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 20 päivänä toukokuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ole Norrback*

Laki

ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ampuma-aseista ja ampumatarpeista 27 päivänä tammikuuta 1933 annetun lain (33/33) 1, 5, 5 a ja 9 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § 19 päivänä kesäkuuta 1953 annetussa laissa (262/53) sekä 5 ja 5 a § 22 päivänä elokuuta 1986 annetussa laissa (632/86), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden valmistus, maahantuonti, kauppa, hankkiminen ja hallussapito on sallittu ainoastaan siihen annetulla luvalla.

Annettu lupa voidaan peruuttaa, jos syyt siihen harkitaan olevan.

Ampumatarpeisiin soveltuviin räjähdysaineisiin nähden on noudatettava, mitä räjähdysvaarallisista aineista on säädetty tai vastedes säädetään.

5 §

Joka

1) pitää luvattomasti hallussaan ampuma-asetta;

2) myy tai muuten luovuttaa taikka lainaa toiselle ampuma-aseen tai -tarvikkeita tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti;

3) tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti muuntaa ampuma-aseen helposti kätkettäväksi lyhentämällä sitä piipusta tai perästä tai muuntaa kertalaukaus- tai puoliautomaattiaseen sarjatuliaseeksi taikka pitää hallussaan tällaista muunnettua ampuma-asetta;

4) tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti valmistaa, tuo maa-

Ehdotus

1 §

Ampuma-aseiden ja aseiden osien valmistaminen yksityiseen käyttöön samoin kuin ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien maahantuonti, siirto Suomesta, hankkiminen ja hallussapito yksityistä käyttöä varten on sallittu ainoastaan siihen annetulla luvalla.

Ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kaupan harjoittaminen, kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva ampuma-aseiden ja aseiden osien valmistaminen, maahantuonti, maastavienti sekä kauttakuljetus on sallittu ainoastaan siihen annetulla luvalla.

Lupa voidaan peruuttaa, jos syyt siihen harkitaan olevan.

Mitä 1 a, 2, 4, 6 ja 7 §:ssä säädetään ampuma-aseista ja ampumatarpeista, sovelletaan myös aseiden osiin. Mitä 3 §:ssä säädetään ampuma-aseesta, koskee myös ampumatarpeita ja aseiden osia.

5 §

Joka

1) pitää luvattomasti hallussaan ampuma-asetta,

2) myy tai muuten luovuttaa taikka lainaa toiselle ampuma-aseen tai -tarvikkeita taikka aseiden osia tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti,

3) tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti muuntaa ampuma-aseen helposti kätkettäväksi lyhentämällä sitä piipusta tai perästä tai muuntaa kertatuliaseen tai itselataavan kertatuliaseen sarjatuliaseeksi taikka pitää hallussaan tällaista muunnettua ampuma-asetta,

4) tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti valmistaa, tuo maa-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

han, vie maasta tai pitää kaupan ampumaseita, niiden osia tai ampumatarvikkeita;

5) rikkoo ampumaseiden ja -tarvikkeiden tarkastuksesta 1 a §:n nojalla annettuja säännöksiä taikka pitää kaupan, myy tai muuten luovuttaa sellaisia tarkastettavaksi säädettyjä ampumaseita tai -tarvikkeita, joita ei ole tarkastettu ja hyväksytty,

on tuomittava, jollei rikoksesta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *ampuma-aserikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

5 a §

Joka tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti

1) pitää hallussaan ampumatarvikkeita;

2) laiminlyö hankkia määräjassa ampumaseen hallussapitoluvan hankittuaan aseensa laillisesti tai tuotuaan sen tilapäisen käynnin ajaksi maahan;

3) säilyttää tai kuljettaa ampumasetta tai -tarvikkeita;

4) laiminlyö ilmoituksen tekemisen taikka asiakirjan luovuttamisen, esittämisen tai merkinnän tekemisen siihen;

5) laiminlyö kirjanpidon taikka velvollisuuden säilyttää kirjanpitoaineisto tai luovuttaa se poliisille; tai

6) jättää muuten noudattamatta viranomaisen toimivaltansa rajoissa antaman määräyksen,

on tuomittava, jollei rikoksesta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *ampuma-aserikkomuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

9 §

Tarkemmat määräykset ampumaseista ja ampumatarpeista annetaan asetuksella.

han, vie maasta, *kauttakuljettaa* tai pitää kaupan ampumaseita, niiden osia tai ampumatarvikkeita tai

5) rikkoo ampumaseiden ja -tarvikkeiden tarkastuksesta 1 a §:n nojalla annettuja säännöksiä taikka pitää kaupan, myy tai muuten luovuttaa sellaisia *tarkastettaviksi* säädettyjä ampumaseita tai -tarvikkeita, joita ei ole tarkastettu tai hyväksytty,

on tuomittava, jollei *teosta* ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *ampuma-aserikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

5 a §

Joka tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti

1) pitää hallussaan ampumatarvikkeita *tai aseensa osia*,

2) laiminlyö *hallussapitoluvan hankkimisen määräjassa*,

3) säilyttää tai kuljettaa ampumasetta tai -tarvikkeita *taikka aseensa osia*,

4) laiminlyö ilmoituksen tekemisen taikka asiakirjan luovuttamisen, esittämisen tai merkinnän tekemisen siihen,

5) laiminlyö kirjanpidon taikka velvollisuuden säilyttää kirjanpitoaineisto tai luovuttaa se poliisille tai

6) jättää muuten noudattamatta viranomaisen toimivaltansa rajoissa antaman määräyksen,

on tuomittava, jollei *teosta* ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *ampuma-aserikkomuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

9 §

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä;

1) *ampumaseista, ampumatarpeista ja aseensa osista;*

2) *kaasusumuttimesta sekä vaikutukseltaan ja käyttötarkoitukseltaan siihen verrattavasta laitteesta;*

3) *ampumaseiden, ampumatarpeiden ja aseensa osien säilyttämisestä ja kuljettamisesta;*

4) aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin (91/477/ETY) 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua Euroopan ampuma-asepassin myöntämisestä ja sen raukeamisesta sekä mainitussa säännöksessä tarkoitettua viranomaisesta;

5) yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä varten tarpeellisista seikoista, joiden tarkoituksena on erityisesti torjua ampuma-aseisiin liittyvää tapaturman ja väkivallan vaaraa sekä ennalta estää rikollisuutta ja jotka liittyvät 1 §:ssä tarkoitettujen lupien hakemismenettelyyn, luvan antamisen, peruuttamisen ja raukeamisen edellytyksiin, raukeamisesta ja peruuttamisesta aiheutuviin toimenpiteisiin, valtiolle tulevien ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien lunastusmenettelyyn ja toimivaltaiseen viranomaiseen;

6) lupaviranomaisen ja luvan saajan kirjanpitovelvollisuudesta, lupien ja asiakirjojen esittämisen- ja luovuttamisvelvollisuudesta sekä ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien hallussapitoon liittyvistä velvollisuuksista; sekä

7) erityisen vaarallisten ampuma-aseiden ja niiden osien sekä ampumatarpeiden valmistamisen, maahantuonnin, kaupanpitämisen, myynnin ja muun luovuttamisen sekä hankkimisen ja hallussapidon rajoittamisesta.

Asianomainen ministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä tai ohjeita ampuma-aseen tekemisestä pysyvästi ampumakelvottomaksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1996.

Henkilön, jolla ei ole tämän lain voimaan tullessa lupaa pitää hallussaan aseiden osaa, on kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta esitettävä aseiden osa kotikuntansa poliisipiirissä hallussapitoluvan saamiseksi. Ulkomailla asuvan henkilön, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, on esitettävä aseiden osa oleskelupaikkansa poliisipiirissä.

Poliisiin on annettava maksutta hallussapitolupa, jollei aseiden osan saantoa ole muualla laissa olevan säännöksen perusteella pidettävä laittomana.

Jos aseiden osan hallussapitäjä ei halua hakea hallussapitolupaa, aseiden osa on luovu-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tettava sen hankkimiseen oikeutetulle henkilölle tai korvauksetta valtiolle.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Asetus

ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun asetuksen muuttamisesta

Sisäasiainministerin esittelystä

kumotaan ampuma-aseista ja ampumatarpeista 27 päivänä tammikuuta 1933 annetun asetuksen (34/33) 3 §,

muutetaan 1 luvun otsikko, 1 §:n 2 ja 3 momentti, 2 luvun otsikko, 4, 6 § ja 8 §, 3 luvun otsikko, 9 § ja 10 §, 4 luvun otsikko, 11 § ja 12 §, 15 §:n 2 momentti, 17 §, 5 luvun otsikko, 18 §, 19 §, 20-23 §, 24 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 25, 28, 30, 40, 44, sekä 46 §, sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti muutettuna 12 päivänä toukokuuta 1989 annetussa asetuksessa (434/89), 10 § 21 päivänä lokakuuta 1977 annetussa asetuksessa (749/77), 18 § ja 25 §:n 2 momentti 27 päivänä toukokuuta 1983 annetussa asetuksessa (470/83), 19 §:n 1, 2 ja 4 momentti sekä 25 §:n 1 ja 3 momentti 10 päivänä lokakuuta 1986 annetussa asetuksessa (723/86) sekä 19 §:n 5 momentti 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa asetuksessa (582/78) ja

lisätään asetukseen uusi 1 b ja 1 c, 4 a ja 4 b, 5 a, 9 a ja 9 p, 10 a ja 10 n, 12 a, 13 a, 19 b ja 19 h, 21 a, 23 a ja 23 c, 24 a ja 24 b, 25 a ja 25 b sekä 32 a § seuraavasti:

1 luku

Ampuma-aseet, ampumatarpeet ja aseiden osat

1 §

Ampuma-aseita koskevia säännöksiä sovelletaan myös kaasusumuttimiin. Kaasusumuttimena pidetään myös vaikutukseltaan ja käyttötarkoitukseltaan siihen verrattavaa laitetta. Mitä jäljempänä 9 a ja 9 j §:ssä säädetään ennakkosuostumuksesta, 10 ja 10 g §:ssä siirtoluvasta, 19 b §:n 1 ja 2 kohdassa hankkimisluvan antamisen edellytyksistä, 23 ja 23 a §:ssä Euroopan ampuma-asepasisista sekä 24 b §:ssä poliisipiirin ilmoitusvelvollisuudesta, ei kuitenkaan sovelleta kaasusumuttimiin eikä vaikutukseltaan ja käyttötarkoitukseltaan niihin verrattaviin laitteisiin.

Aseina ei pidetä vanhoja ampuma-aseita, joita muisto- tai koriste-esineinä säilytetään julkisissa kokoelmissa tai yksityisissä kodeissa, eikä ampuma-aseita, jotka on tehty pysyvästi ampumakelvottomiksi.

1 b §

Ampuma-asetta pidetään pysyvästi ampumakelvottomana, kun se on romutettu tai deaktivoitu.

Romutettuna pidetään ampuma-asetta, jota ei voida enää muuttaa ampumakelpoiseksi.

Deaktivoituna pidetään ampuma-asetta, jonka iskupohjan sisältävä sulkulaitteen osa, patruunapesä tai sitä vastaava osa sekä piippu tai putki on muutettu siten, että aseella ampuminen on pysyvästi estetty. Ampuma-asetta ei pidetä deaktivoituna, jos se on ilman erityistietoja ja -taitoja muutettavissa ampumakelpoiseksi.

1 c §

Ampuma-aseen osalla tarkoitetaan aseesta irrallisena olevaa patruunapesää tai sitä vastaavaa osaa, piippua tai putkea sekä sulkulaitetta.

2 luku

Ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kaupallinen valmistaminen

4 §

Luvan ampuma-aseiden ja aseiden osien kaupalliseen valmistamiseen (*kaupallinen valmistamislupa*) antaa ja peruuttaa se lääninhallitus, jonka alueella valmistamista aiotaan harjoittaa.

Lupa voidaan antaa hakijalle, jolla on elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 momentin (228/93) nojalla oi-

keus elinkeinon harjoittamiseen. Hakijana olevan luonnollisen henkilön sekä tehtaan tai työpajan vastuunalaisen hoitajan on oltava 18 vuotta täyttänyt ja täysivaltainen. Heidän on lisäksi täytettävä jäljempänä 19 §:ssä säädetty edellytykset.

4 a §

Valmistamislupaa on haettava kirjallisesti. Lupahakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija;
- 2) tehtaan tai työpajan sijaintipaikka;
- 3) tehtaan tai työpajan vastuunalainen hoitaja; ja
- 4) minkä tyyppisiä ampuma-aseita tai minikä lajisia kaasusumuttimia taikka aseiden osia aiotaan valmistaa.

Lääninhallituksen on hankittava sen kunnan palo- ja pelastusviranomaisen ja poliisipiirin lausunto, jonka alueella valmistamista aiotaan harjoittaa. Lääninhallitus voi vaatia hakijaa esittämään muitakin tarpeellisia selvityksiä.

4 b §

Valmistamisluvassa on mainittava:

- 1) luvansaaja;
- 2) luvan voimassaoloaika; ja
- 3) edellä 4 a §:n 1 momentin 2 - 4 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Lupaan voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

Lääninhallituksen on toimitettava luvan jäljennös edellä 4 a §:n 2 momentissa tarkoitettulle palo- ja pelastusviranomaiselle ja poliisipiirille. Lääninhallituksen on ilmoitettava poliisipiirille myös hylätystä lupahakemuksesta.

5 a §

Lääninhallituksen on viipymättä ilmoitettava peruuttamastaan valmistamisluvasta sisäasiainministeriölle sekä edellä 4 a §:n 2 momentissa tarkoitettulle palo- ja pelastusviranomaiselle ja poliisipiirille.

6 §

Ampumatarpeiden valmistamisessa on noudatettava, mitä räjähteiden valmistamisesta räjähdeseasetuksessa (473/93) säädetään.

8 §

Valmistamisluvan haltijan on pidettävä kirjaa, johon merkitään

- 1) valmistettujen ampuma-aseiden lukumäärä ja tyyppi;

2) valmistettujen kaasusumuttimien lukumäärä ja laji;

3) valmistettujen aseiden osien määrä ja laji;

4) myydyt tavaraerät ja myyntiaika;

5) ostaja; sekä

6) ostajan jäljempänä 11 §:ssä tarkoitettua kauppalupaa koskevat tiedot.

3 luku

Ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien maahantuonti, maastavienti ja kauttakuljetus

9 §

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

1) *lähtömaalla* maata, josta ampuma-aseiden, ampumatarpeiden tai aseiden osien maiden välinen kuljetus alkaa;

2) *määrämaalla* maata, jonne ampuma-aseiden, ampumatarpeiden tai aseiden osien maiden välinen kuljetus päättyy;

3) *kauttakulkumaalla* maata, jonka kautta ampuma-aseita, ampumatarpeita tai aseiden osia kuljetetaan;

4) *ennakkosuostumuksella* Euroopan unionin jäsenvaltion viranomaiselle esitettävää todistusta, josta ilmenee, ettei ampuma-aseiden, ampumatarpeiden tai aseiden osien siirtoon ole estettä;

5) *loppukäyttäjätodistuksella* määräämään viranomaisen antamaa todistusta ampuma-aseiden, ampumatarpeiden tai aseiden osien lopullisesta käyttäjästä;

6) *siirtoluvalla* lupaa, joka annetaan ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien siirtoon;

7) *asedirektiivillä* aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annettua neuvoston direktiiviä (91/477/ETY);

8) *ase-elinkeinonharjoittajalla* luonnollista henkilöä tai yhteisöä, jolla on lupa ampuma-aseiden ja aseiden osien kaupalliseen valmistamiseen tai ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kaupan harjoittamiseen;

9) *Euroopan ampuma-asepassilla* asedirektiivin 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua Euroopan unionin jäsenmaan viranomaisen antamaa todistusta, josta ilmenee, että henkilöllä on siinä valtiossa oikeus ampuma-asepassiin merkittyjen ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien hallussapitoon; ja

10) *tarkastusasetuksella* ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden tarkastuksesta annettua asetusta (656/82).

Tässä asetuksessa tarkoitetaan ampuma-

aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien

- 1) *maahantuonnilla* siirtoa ja tuontia Suomeen;
- 2) *siirrolla* kuljetusta Euroopan unionin alueella;
- 3) *tuonnilla* kuljetusta Euroopan unionin ulkopuolelta Suomeen;
- 4) *maastaviennillä* siirtoa ja vientiä Suomesta;
- 5) *viennillä* kuljetusta Suomesta Euroopan unionin ulkopuolelle; ja
- 6) *kauttakuljetuksella* kuljetusta Euroopan unionin ulkopuolelta Suomen kautta Euroopan unionin ulkopuolelle.

Tässä asetuksessa tarkoitetut ampumaseen

- 1) *tyypit* ovat haulikko, kivääri, pienoiskivääri, pistooli, pienoispistooli, revolveri, pienoisrevolveri, mustaruutiase, yhdistelmäase, kaasuaase ja muu ase; sekä
- 2) *toimintatavat* ovat kertatuli, lippaallinen kertatuli, itselataava kertatuli ja sarjatuli.

9 a §

Ennakkosuostumuksen ampumaseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kaupallista tarkoitusta varten tapahtuvaan siirtoon Suomeen (*kaupallinen ennakkosuostumus*) antaa ja peruuttaa sisäasiainministeriö.

Kaupallinen ennakkosuostumus voidaan antaa ase-elinkeinonharjoittajalle, jolla on oikeus pitää hallussaan siirrettäviä ampumaseita, ampumatarpeita ja aseiden osia edellyttäen ettei siirrosta aiheudu vaaraa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Asedirektiivin luokkaan A kuuluvien ampumaseiden osalta on lisäksi esitettävä loppukäyttäjätodistus.

9 b §

Kaupallista ennakkosuostumusta on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija;
- 2) ampumaseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien lähettäjä sekä tarvittaessa myös omistaja;
- 3) siirrettävien ampumaseiden lukumäärä, tyyppi, toimintatapa, kaliiperi ja asedirektiivin mukainen luokka;
- 4) siirrettävien ampumatarpeiden määrä ja kaliiperi sekä tieto siitä, minkä tyyppisessä ampumaseessa ne on tarkoitettu käytettäväksi;
- 5) siirrettävien aseiden osien määrä ja laji;
- 6) onko siirrettävät ampumaseet, ampu-

matarpeet ja aseiden osat tarkastettu ja merkitty tarkastusasetuksen mukaisesti;

7) tiedossa oleva valmistusnumero sekä erityistuntemerkit; ja

8) tavaroiden kuljetusosoite.

Sisäasiainministeriö voi hankkia sen lääninhallituksen ja poliisipiirin lausunnon, jonka alueella edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua valmistamista tai jäljempänä 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua kauppaa harjoitetaan. Sisäasiainministeriö voi vaatia hakijaa esittämään muitakin tarpeellisia selvityksiä.

9 c §

Kaupallisessa ennakkosuostumuksessa on mainittava

- 1) ennakkosuostumuksen saaja;
- 2) ennakkosuostumuksen voimassaoloaika, joka ei saa olla yhtä vuotta pidempi; ja
- 3) edellä 9 b §:n 1 momentin 2 - 8 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Ennakkosuostumukseen voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

9 d §

Luvan ampumaseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kaupallista tarkoitusta varten tapahtuvaan tuontiin (*kaupallinen tuontilupa*) antaa ja peruuttaa sisäasiainministeriö.

Lupa voidaan antaa edellä 9 a §:n 2 momentissa säädetyin edellytyksin.

Mitä tässä pykälässä on säädetty, koskee myös kaasusumuttimien sekä vaikutukseltaan ja käyttötarkoitukseltaan niihin verrattavien laitteiden kaupallista tarkoitusta varten tapahtuvaa siirtoa Suomeen.

9 e §

Kaupallista tuontilupaa on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija;
- 2) lähtömaa;
- 3) tuotavien ampumaseiden lukumäärä, tyyppi, toimintatapa, kaliiperi ja asedirektiivin mukainen luokka;
- 4) tuotavien tai siirrettävien kaasusumuttimien lukumäärä ja laji;
- 5) tuotavien ampumatarpeiden määrä ja kaliiperi sekä tieto siitä, minkä tyyppisessä ampumaseessa ne on tarkoitettu käytettäväksi;
- 6) tuotavien aseiden osien määrä ja laji; ja
- 7) tiedossa oleva valmistusnumero sekä erityistuntemerkit.

Sisäasiainministeriön voi hankkia sen lään-

ninhallituksen ja poliisipiirin lausunnon, jonka alueella edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua valmistamista tai jäljempänä 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua kauppaa harjoitetaan. Sisäasiainministeriö voi vaatia hakijaa esittämään muitakin tarpeellisia selvityksiä.

9 f §

Kaupallisessa tuontiluvassa on mainittava

- 1) luvansaaja;
- 2) luvan voimassaoloaika, joka ei saa olla yhtä vuotta pidempi; ja
- 3) edellä 9 e §:n 1 momentin 2 - 7 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Lupaan voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

9 g §

Sisäasiainministeriön on viipymättä toimitettava kaupallisen tuontiluvan jäljennös edellä 9 e §:n 2 momentissa tarkoitettulle poliisipiirille sekä tullilaitokselle.

Ampuma-aseiden, ampumatarpeiden tai aseiden osien tuojan on annettava tullilaitokselle selvitys siitä, onko tavarat tarkastettu ja merkitty tarkastusasetuksen mukaisesti.

Tullilaitoksen on viipymättä ilmoitettava sisäasiainministeriölle kaupallisessa tuontiluvassa mainittujen tavaroiden tuonnista Suomeen. Ilmoituksessa on mainittava luvansaaja sekä edellä 9 e §:n 1 momentin 2 - 7 kohdassa tarkoitettut tiedot. Lisäksi on ilmoitettava, onko tavarat tarkastettu ja merkitty tarkastusasetuksen mukaisesti.

9 h §

Jäljempänä 18 §:ssä tarkoitettu hankkimislupa, 21 §:ssä tarkoitettu hallussapitolupa sekä 25 §:ssä tarkoitettu patruunalupa oikeuttavat tuomaan maahan luvassa mainitut ampuma-aseet ja ampumatarpeet sekä luvassa mainituissa ampuma-aseissa käytettäväksi tarkoitettut ampumatarpeet.

Euroopan ampuma-asepassi oikeuttaa tuomaan maahan metsästyksessä käytettäväksi tarkoitettun, asedirektiivin luokkiin C tai D kuuluvan, ja urheilu-ammunnassa käytettäväksi tarkoitettun, asedirektiivin luokkiin B, C tai D kuuluvan, ampuma-asepassiin merkityn ampuma-aseen ja aseiden osia sekä aseessa käytettäväksi tarkoitettut ampumatarpeet, jos Euroopan ampuma-asepassin haltija esittää kutsun ampumakilpailuun tai metsästystapahtumaan. Euroopan ampuma-asepassi oikeuttaa myös hallussapitämään edellä mainittuja ampuma-aseita, ampumatarpeita ja

aseiden osia niin kauan kuin se on välttämätöntä ampumakilpailuun tai metsästystapahtumaan osallistumista varten.

Henkilöllä, joka on saanut Ruotsissa tai Tanskassa metsästystä tai urheiluammuntaa varten ampuma-aseen tai aseiden osien hallussapitoon oikeuttavan pysyvän luvan, on oikeus tuoda maahan luvassa mainittu ase ja aseiden osat sekä aseessa käytettäväksi tarkoitettut ampumatarpeet ja pitää niitä hallussaan enintään kolme kuukautta maahantulosta lukien, jos tarkoituksena on osallistuminen Suomessa järjestettävään ampumakilpailuun tai metsästystapahtumaan.

9 i §

Ennakkosuostumuksen ampuma-aseen, ampumatarpeiden ja aseiden osien yksityistä käyttöä varten tapahtuvaan siirtoon Suomeen (*yksityinen ennakkosuostumus*) antaa ja peruuttaa jäljempänä 18 §:ssä tarkoitettu poliisipiiri.

Yksityinen ennakkosuostumus voidaan antaa, jos hakijalla on Euroopan ampuma-asepassin, jäljempänä 9 l §:ssä tarkoitettun yksityisen maahantuontiluvan, 18 §:ssä tarkoitettun hankkimisluvan, 21 §:ssä tarkoitettun hallussapitoluvan tai 25 §:ssä tarkoitettun patruunaluvan nojalla oikeus kyseisen ampuma-aseen, ampumatarpeiden tai aseiden osien hallussapitoon.

9 j §

Yksityistä ennakkosuostumusta on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava edellä 9 b §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot.

9 k §

Yksityisessä ennakkosuostumuksessa on mainittava:

- 1) ennakkosuostumuksen saaja;
- 2) ennakkosuostumuksen voimassaoloaika, joka saa olla enintään Euroopan ampuma-asepassin, jäljempänä 9 l §:ssä tarkoitettun yksityisen maahantuontiluvan, 18 §:ssä tarkoitettun hankkimisluvan, 21 §:ssä tarkoitettun hallussapitoluvan tai 25 §:ssä tarkoitettun patruunaluvan voimassaoloajan pituinen, kuitenkin enintään yksi vuosi; ja
- 3) edellä 9 b §:n 1 momentin 2 - 8 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Ennakkosuostumukseen voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

9 l §

Luvan ampuma-aseiden ja aseiden osien yksityistä käyttöä varten tapahtuvaan maahantuontiin (*yksityinen maahantuontilupa*) antaa ja peruuttaa jäljempänä 18 §:ssä tarkoitettu poliisipiiri. Lupa oikeuttaa tuomaan maahan myös luvassa mainitussa aseessa käytettäviksi tarkoitetut ampumatarpeet.

Erillisen lupatodistuksen sijasta yksityinen maahantuontilupa merkitään pyynnöstä Euroopan ampuma-asepassiin.

Lupa voidaan antaa, jos hakija täyttää jäljempänä 19 §:ssä säädetty edellytykset.

Yksityinen maahantuontilupa oikeuttaa hallussapitämään luvassa mainittuja ampuma-aseita ja aseiden osia sekä luvassa mainituissa aseissa käytettäviksi tarkoitettuja ampumatarpeita.

9 m §

Yksityistä maahantuontilupaa on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija;
- 2) maa, josta ampuma-aseet ja aseiden osat maahantuodaan;
- 3) maahantuotavien ampuma-aseiden lukumäärä, tyyppi, toimintatapa, kaliiperi ja aseidirektiivin mukainen luokka;
- 4) maahantuotavien kaasusumuttimien lukumäärä ja laji;
- 5) maahantuotavien aseiden osien määrä ja laji; ja
- 6) tiedossa oleva valmistusnumero sekä erityistuntemerkki.

Luvan antaja voi vaatia hakijaa esittämään muitakin tarpeellisia selvityksiä.

9 n §

Yksityisessä maahantuontiluvassa on mainittava:

- 1) luvansaaja;
- 2) luvan voimassaoloaika, joka ei saa olla kolmea kuukautta pidempi; ja
- 3) edellä 9 m §:n 2 - 6 kohdassa tarkoitettua tiedot.

Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

9 o §

Kaupallinen ennakkosuostumus ja kaupallinen tuontilupa raukeaa, jos kaupallinen valmistamislupa tai jäljempänä 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu lupa peruutetaan tai raukeaa.

Yksityinen ennakkosuostumus raukeaa, jos oikeus siinä tarkoitettujen ampuma-aseiden,

ampumatarpeiden ja aseiden osien hallussapitoon lakkaa.

9 p §

Sisäasiainministeriön on viipymättä ilmoitettava peruuttamastaan ja rauenneesta kaupallisesta ennakkosuostumuksesta edellä 9 b §:n 2 momentissa tarkoitettulle poliisipiirille ja keskusrikospoliisille. Ministeriön on ilmoitettava peruuttamastaan ja rauenneesta kaupallisesta tuontiluvasta edellä mainittujen viranomaisten lisäksi tullilaitokselle.

Jäljempänä 18 §:ssä mainitun poliisipiirin on viipymättä ilmoitettava peruuttamastaan ja rauenneesta yksityisestä ennakkosuostumuksesta keskusrikospoliisille sekä peruuttamastaan yksityisestä maahantuontiluvasta rajavartiolaitokselle ja tullilaitokselle.

10 §

Luvan ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kaupallista tarkoitusta varten tapahtuvaan siirtoon Suomesta (*kaupallinen siirtolupa*) antaa ja peruuttaa sisäasiainministeriö.

Lupa voidaan antaa ase-elinkeinonharjoittajalle, jos

- 1) siirtoon ei määrään viranomaisen antaman ilmoituksen perusteella ole estettä; ja
- 2) siirto-olosuhteet ovat turvalliset.

10 a §

Kaupallista siirtolupaa on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija;
- 2) edellä 9 b §:n 1 momentin 2 - 8 kohdassa tarkoitettua tiedot;
- 3) kuljetusväline ja -reitti; sekä
- 4) lähtöpäivä ja arvioitu saapumispäivä.

Sisäasiainministeriö voi hankkia sen lääninhallituksen ja poliisipiirin lausunnon, jonka alueella edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua valmistamista tai jäljempänä 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua kauppaa harjoitetaan. Sisäasiainministeriö voi vaatia hakijaa esittämään muitakin tarpeellisia selvityksiä.

10 b §

Kaupallisessa siirtoluvassa on mainittava:

- 1) luvansaaja;
- 2) edellä 9 b §:n 1 momentin 2 - 8 kohdassa tarkoitettua tiedot;
- 3) kuljetusväline ja -reitti; sekä
- 4) lähtöpäivä ja arvioitu saapumispäivä.

Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

10 c §

Luvan ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kaupallista tarkoitusta varten tapahtuvaan vientiin (*kaupallinen vientilupa*) ja kauttakuljetukseen (*kaupallinen kauttakuljetuslupa*) antaa ja peruuttaa sisäasiainministeriö.

Kaupallinen vientilupa voidaan antaa aseelinkeinoharjoittajalle. Luvan antaja voi vaatia, että hakija esittää määrämään viranomaisen antaman todistuksen siitä, ettei luvan antamiselle ole estettä.

Kaupallinen kauttakuljetuslupa voidaan antaa, jos hakija esittää määrämään viranomaisen antaman todistuksen siitä, ettei luvan antamiselle ole estettä.

Mitä tässä pykälässä on säädetty kaupallisesta vientiluvasta, koskee myös kaasusumuttimien sekä vaikutukseltaan ja käytötarkoitukseltaan niihin verrattavien laitteiden kaupallista tarkoitusta varten tapahtuvaa siirtoa Suomesta.

10 d §

Kaupallista vientilupaa ja kauttakuljetuslupaa on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija;
- 2) määräämä;
- 3) vietävien tai kauttakuljetettävien ampuma-aseiden lukumäärä, tyyppi, toimintatapa ja kaliiperi;
- 4) vietävien, siirrettävien tai kauttakuljetettävien kaasusumuttimien lukumäärä ja laji;
- 5) vietävien tai kauttakuljetettävien ampumatarpeiden määrä ja kaliiperi, sekä minkä tyyppisessä ampuma-aseessä ne on tarkoitettu käytettäväksi;
- 6) vietävien tai kauttakuljetettävien aseiden osien määrä ja laji; sekä
- 7) tiedossa oleva valmistusnumero sekä erityistuntomerkit.

Hakemuksessa on ilmoitettava 1 momentin 3 - 7 kohdassa tarkoitettut tiedot erikseen kunkin määrämään osalta.

Sisäasiainministeriö voi hankkia kaupallisesta vientilupahakemuksesta sen lääninhallituksen ja poliisipiirin lausunnon, jonka alueella edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua valmistamista tai jäljempänä 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua kauppaa harjoitetaan.

Sisäasiainministeriön on vientilupa- tai kauttakuljetuslupa-asian sitä edellyttäessä

selvitettävä ulkoasiainministeriöltä, ettei vienti- tai kauttakuljetusluvan antamiseen ole ulko- ja turvallisuuspoliittista estettä. Sisäasiainministeriö voi vaatia hakijaa esittämään muitakin tarpeellisia selvityksiä.

10 e §

Kaupallisessa vientiluvassa ja kauttakuljetusluvassa on mainittava:

- 1) luvansaja;
- 2) voimassaoloaika, joka ei saa olla yhtä vuotta pidempi; ja
- 3) edellä 10 d §:n 1 momentin 2 - 7 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

10 f §

Sisäasiainministeriön on ennen siirtoa toimitettava kaupallisen siirtoluvan jäljennös keskusrikospoliisille sekä ilmoitettava siirrostä tarvittaessa muullekin viranomaiselle.

Sisäasiainministeriön on viipymättä toimitettava kaupallisen vientiluvan ja kauttakuljetusluvan jäljennös tullilaitokselle.

10 g §

Luvan ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien yksityistä käyttöä varten tapahtuvaan siirtoon Suomesta (*yksityinen siirtolupa*) antaa ja peruuttaa jäljempänä 18 §:ssä tarkoitettu poliisipiiri.

Lupa voidaan antaa, jos

- 1) siirtoon ei määrämään viranomaisen antaman ilmoituksen perusteella ole estettä; ja
- 2) siirto-olosuhteet ovat turvalliset.

Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos henkilöllä on

- 1) Euroopan ampuma-asepassi, johon on merkitty siirrettävät tavarat. Hänellä on lisäksi oltava kutsu ampumakilpailuun tai metsästystapahtumaan; tai
- 2) määrämään ja kunkin Euroopan unioniin kuuluvan kauttakulkuun viranomaisen erikseen tavaroiden hallussapitoon antama lupa, joka voidaan merkitä Euroopan ampuma-asepassiin

10 h §

Yksityistä siirtolupaa on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija;
- 2) edellä 9 b §:n 1 momentin 2 - 8 kohdassa tarkoitettut tiedot;
- 3) kuljetusväline ja -reitti; sekä

4) lähtöpäivä ja arvioitu saapumispäivä.

10 i §

Yksityisessä siirtoluvassa on mainittava:

- 1) luvansaaaja;
- 2) edellä 9 b §:n 1 momentin 2 - 8kohdassa ja 10 h §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

10 j §

Yksityisen siirtoluvan antajan on ennen siirtoa toimitettava jäljennös antamastaan siirtoluvasta keskusrikospoliisille sekä ilmoitettava siirrosta tarvittaessa muullekin viranomaiselle.

10 k §

Siirtolupa on pidettävä mukana tavaroita siirrettäessä.

10 l §

Sisäasiainministeriön ja jäljempänä 18 §:ssä tarkoitetun poliisipiirin on peruutettava antamansa siirtolupa, jos siirrolle on määräämään viranomaisen mukaan este tai jos siirto-olosuhteet eivät enää ole turvalliset.

Sisäasiainministeriön on peruutettava antamansa kaupallinen vientilupa ja kauttakuljetuslupa, jos viennille on määräämään viranomaisen mukaan este.

10 m §

Kaupallinen siirtolupa ja kaupallinen vientilupa raukeaa, jos kaupallinen valmistamislupa tai jäljempänä 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu lupa peruutetaan tai raukeaa.

Yksityinen siirtolupa raukeaa, jos oikeus siinä tarkoitettujen ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien hallussapitoon lakkaa.

10 n §

Sisäasiainministeriön ja jäljempänä 18 §:ssä tarkoitetun poliisipiirin on viipymättä ilmoitettava peruuttamastaan ja rauenneesta siirtoluvasta keskusrikospoliisille sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle.

4 luku

Ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kauppa

11 §

Luvan ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien kaupan harjoittamiseen (*kauppalupa*) antaa ja peruuttaa se lääninhallitus, jonka alueella kauppaa aiotaan harjoittaa.

Lupa voidaan antaa hakijalle, jolla on elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 momentin (228/931) nojalla oikeus elinkeinon harjoittamiseen. Hakijana olevan luonnollisen henkilön sekä liikkeen vastuunalaisen hoitajan on oltava 18 vuotta täyttänyt ja täysivaltainen. Heidän on lisäksi täytettävä jäljempänä 19 §:ssä säädetyt edellytykset.

12 §

Kauppalupaa on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija;
- 2) liikkeen sijaintipaikka;
- 3) liikkeen vastuunalainen hoitaja; ja
- 4) minkä tyyppisiä ampuma-aseita tai minkä tyyppisissä ampuma-aseissa käytettäväksi tarkoitettuja ampumatarpeita taikka minkä lajisia kaasusumuttimia tai aseiden osia aiotaan pitää kaupan.

Lääninhallituksen on hankittava sen kunnan palo- ja pelastusviranomaisen ja poliisipiirin lausunto, jonka alueella kauppaa aiotaan harjoittaa. Lääninhallitus voi vaatia hakijaa esittämään muitakin tarpeellisia selvityksiä.

12 a §

Kauppaluvassa on mainittava:

- 1) luvansaaaja;
- 2) voimassaoloaika; ja
- 3) edellä 12 §:n 1 momentin 2 - 4 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

Lääninhallituksen on toimitettava luvan jäljennös edellä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettulle palo- ja pelastusviranomaiselle ja poliisipiirille. Lääninhallituksen on ilmoitettava poliisipiirille myös hylätystä lupahakemuksesta.

13 a §

Lääninhallituksen on viipymättä ilmoitettava peruuttamastaan kauppaluvasta sisäasiainministeriölle sekä edellä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettulle palo- ja pelastusviranomaiselle ja poliisipiirille.

15 §

Kirjaan on liitettävä kutakin myyntiä koskeva, jäljempänä 20 §:ssä tarkoitettu, luovuttajalle kuuluva hankkimislupatodistuksen osa. Jos samalla lupatodistuksella tehdään useita ostoja, kirjaan on jokaisella kerralla merkittävä viittaus hankkimislupa-

17 §

Ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden kaupan harjoittaja on velvollinen pitämään sel- laista huolta hallussaan olevista ampuma- aseista ja ampumatarpeista, etteivät ne joudu sivullisten haltuun. Ampumatarpeiden säilyt- tämisessä ja varastoinnissa on noudatettava räjähdeasetuksen säännöksiä.

5 luku

Ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden hankkiminen ja hallussapito sekä ampuma- aseiden yksityinen valmistaminen

18 §

Luvan ampuma-aseen ja aseiden osien hank- kimiseen (*hankkimislupa*), yksityisen ennak- kosuostumuksen, yksityisen maahantuontilu- van, yksityisen siirtoluvan, jäljempänä 19 f §:ssä tarkoitettuna yksityisen valmistamislua- van, 21 §:ssä tarkoitettuna hallussapitoluvan, 23 a §:ssä tarkoitettuna Euroopan ampuma- asepassin ja 25 §:ssä tarkoitettuna patruunalu- van antaa hakijan kotikunnan poliisipiiri.

Ulkomailla asuvalle henkilölle, jolla ei ole kotikuntaa Suomessa, antaa 1 momentissa tarkoitettua luvata, yksityisen ennakkosuostu- muksen ja Euroopan ampuma-asepassin tila- päisen oleskelupaikan poliisipiiri.

Erityisestä syystä voi yksityisen ennak- kosuostumuksen, yksityisen siirtoluvan ja yksityisen maahantuontiluvan antaa myös ra- janylityspaikan poliisipiiri. Rajanylityspaikan poliisipiiriin on hankittava yksityisen maahantuontiluvan hakijan kotikunnan poliisi- piiriltä selvitys siitä, ettei luvan antamiselle ole estettä. Rajanylityspaikan poliisipiiriin on viipymättä ilmoitettava antamastaan yksityi- sestä maahantuontiluvasta hakijan kotikun-

nan poliisipiirille sekä rajanylityspaikan tul- liviranomaiselle.

19 §

Hankkimislupa voidaan antaa vain tunne- tusti luotettavalle ja huolelliselle henkilölle, joka esittää hyväksyttävän syyn siihen. Poliisin on luvan myöntämisessä noudatettava erityistä varovaisuutta ja harkintaa sekä kiin- nitettävä huomiota myös siihen, onko haki- jan luonteenominaisuuksien, elämäntapojen taikka muiden seikkojen perusteella aihetta epäillä, että hän saattaisi käyttää väärin hankkimaansa ampuma-asetta tai aseiden osia.

Taskuaseen tai sotilaskäyttöön tarkoitettuna muun ampuma-aseen kuin kertatuliviiväriin hankkimiseen voidaan lupa antaa kuitenkin vain, jos ase on viran, toimen taikka ammatin vuoksi välttämätön. Aseidirektiivin luok- kaan A kuuluvien ampuma-aseiden sekä panssarintorjuntakiväärien ja tykkien hankki- miseen ei tule antaa lupaa.

Lupaa ei anneta 18 vuotta nuoremmalle henkilölle. Sille, joka on täyttänyt 15 mutta ei 18 vuotta, voidaan huoltajien suostumuk- sella antaa lupa metsästyksen ja tark- kuusammuntaan käytettäväksi tarkoitettuna ampuma-aseen hankkimiseen.

Lääninhallitus voi hakemuksesta myöntää poikkeuksia 2 momentissa tarkoitettujen, ampumaurheilussa tarvittavien ja muidenkin aseiden hankkimisesta annetuista määräyk- sistä. Aseidirektiivin luokkaan A kuuluvien ampuma-aseiden sekä panssarintorjuntaki- väärien ja tykkien osalta lääninhallituksen on erityisesti selvitettävä, ettei yleinen järjestys ja turvallisuus aseiden tai aseiden osien hankki- misen vuoksi vaarannu.

Hakijan esittäessä perusteeksi ampuma- aseiden hankkimiselle aseiden pitämisen mu- seossa tai kokoelmassa, lupaviranomaisen on ennen luvan antamista vaadittava selvitys siitä, että hakija harrastaa suunnitelmallista asekeräilyä sekä omaa riittävän asehistorial- lisen ja muun aseasantuntemuksen.

19 b §

Muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa asuvalle henkilölle voidaan antaa hankkimis- lupa, jos hän täyttää edellä 19 §:ssä säädetyt edellytykset ja hän esittää asuinmaansa vi- ranomaisen antaman suostumuksen hake- muksessa tarkoitettuna ampuma-aseiden tai aseiden osien hankkimiseen. Hakijalla tulee lisäksi olla:

1) Suomessa annettu yksityinen siirtolupa asean tai aseiden osien siirtämiseksi hakijan asuinmaahan; tai

2) kirjallinen selvitys aikomuksestaan pitää asetta tai aseiden osia hallussaan Suomessa.

Muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa asuvalle henkilölle voidaan antaa jäljempänä 25 §:ssä tarkoitettu patruunalupa, jos hän täyttää edellä 19 §:ssä säädetty edellytykset ja hän esittää asuinmaansa viranomaisen antaman suostumuksen hakemuksessa tarkoitettujen ampumatarpeiden hankkimiseen.

19 c §

Euroopan unionin ulkopuolella asuvalle henkilölle voidaan antaa hankkimislupa ja jäljempänä 25 §:ssä tarkoitettu patruunalupa, jos hän täyttää edellä 19 §:ssä säädetty edellytykset ja hän esittää asuinmaansa viranomaisen antaman selvityksen siitä, ettei luvan antamiselle ole estettä.

19 d §

Ulkomailla ampuma-aseiden, ampumatarpeiden tai aseiden osien hankkimiseen taikka hallussapitoon oikeuttavaa lupaa hakevan henkilön pyynnöstä antaa hänen nykyisen tai viimeisimmän kotikuntansa poliisipiiri hakijalle muun maan viranomaiselle esitettävän suostumuksen, josta ilmenee, että hakijalle saadaan antaa ampuma-aseiden, ampumatarpeiden tai aseiden osien hankkimiseen taikka hallussapitoon oikeuttava lupa. Edellä mainittu poliisipiiri myös peruuttaa annetun suostumuksen.

Suostumus voidaan antaa henkilölle, joka täyttää edellä 19 §:ssä säädetty edellytykset. Suostumuksessa on mainittava:

- 1) suostumuksen saaja;
- 2) suostumuksen voimassaoloaika, joka ei saa olla kolme kuukautta pidempi;
- 3) ampuma-aseiden lukumäärä, tyyppi, toimintatapa, kaliiperi ja asedirektiivin mukainen luokka;
- 4) ampumatarpeiden määrä ja laji;
- 5) aseiden osien määrä ja laji; ja
- 6) tiedossa oleva valmistusnumero sekä erityistuntemerkit.

19 e §

Luvan yksittäisen ampuma-aseiden ja aseiden osien valmistamiseen (*yksityinen valmistamislupa*) antaa edellä 18 §:ssä tarkoitettu poliisipiiri.

Lupa voidaan antaa hakijalle, joka täyttää edellä 19 §:ssä säädetty edellytykset. Ulko-

mailla asuvan hakijan on lisäksi esitettävä asuinmaansa viranomaisen antama selvitys siitä, ettei luvan antamiselle ole estettä.

Yksityinen valmistamislupaoikeuttaaväliaikaisesti hallussapitämään luvassa mainittua ampuma-asetta ja aseiden osia, kunnes luvansaaja on hankkinut jäljempänä 21 §:ssä tarkoitettua hallussapitoluvan.

19 f §

Yksityistä valmistamislupaa on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija;
- 2) ampuma-aseiden tai aseiden osien valmistamispaikka;
- 3) valmistettavien ampuma-aseiden lukumäärä, tyyppi, toimintatapa, kaliiperi ja asedirektiivin mukainen luokka;
- 4) valmistettavien kaasusumuttimien lukumäärä ja laji; sekä
- 5) valmistettavien aseiden osien määrä ja laji.

19 g §

Yksityisessä valmistamisluvassa on mainittava:

- 1) luvansaaja;
  - 2) voimassaoloaika, joka ei saa olla yhtä vuotta pidempi; ja
  - 3) edellä 19 f §:n 2 - 5 kohdassa tarkoitettua tietoja.
- Lupaan voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

19 h §

Hankkimislupaa on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija;
- 2) hankittavien ampuma-aseiden lukumäärä, tyyppi, toimintatapa, kaliiperi ja asedirektiivin mukainen luokka;
- 3) hankittavien kaasusumuttimien lukumäärä ja laji; sekä
- 4) hankittavien aseiden osien määrä ja laji.

20 §

Hankkimisluvassa on mainittava

- 1) luvansaaja;
- 2) voimassaoloaika, joka ei saa olla kolme kuukautta pidempi; ja
- 3) edellä 19 h §:n 2 - 4 kohdassa tarkoitettua tietoja.

Lupaan voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

Luvansaajan on allekirjoitettava hankkimislupa.

Hankkimislupatodistus on kaksiosainen. Lupatodistuksen yksi osa jää ampuma-aseen luovuttajalle. Toinen osa jää saajalle väliaikaiseksi hallussapitoluvaksi, kunnes hän on hankkinut jäljempänä 21 §:ssä tarkoitetun hallussapitoluvan tai vienyt taikka siirtänyt aseeseen tai aseeseen osat maasta. Luovuttajan on merkittävä lupatodistukseen ampuma-aseeseen tai aseeseen osien luovutusta koskevat tiedot.

Käyttämätön hankkimislupatodistus on palautettava luvan antaneelle poliisipiirille.

21 §

Henkilön, joka on hankkinut ampuma-aseeseen tai aseeseen osia, on hankkimisluvan voimassaoloaikana hankittava edellä 18 §:ssä tarkoitettua poliisipiiriltä lupa ampuma-aseeseen tai aseeseen osien hallussapitoon (*hallussapitolupa*). Luvan hakijan on esitettävä hankkimansa ase tai aseeseen osat ja luovutettava edellä 20 §:n 3 momentissa tarkoitettu hankkimisluvan osa poliisille.

Ulkomailla asuvan henkilön on kolmen kuukauden kuluessa hankkimisluvan ja jäljempänä 25 §:ssä tarkoitettua patruunaluvan antamisesta lukien vietävä tai siirrettävä ase, ampumatarpeet taikka aseeseen osat maasta, jollei hän sitä ennen ole saanut niiden hallussapitoon oikeuttavaa lupaa.

21 a §

Yksityisen valmistamisluvan haltijan on valmistamisluvan voimassaoloaikana hankittava hallussapitolupa. Luvan hakijan on esitettävä ampuma-ase ja aseeseen osat sekä annettava lupatodistus poliisille.

22 §

Hallussapitolupa voidaan antaa toistaiseksi tai määräajaksi. Hallussapitoluvassa on mainittava:

- 1) luvansaaja;
- 2) voimassaoloaika;
- 3) ampuma-aseiden lukumäärä, tyyppi, toimintatapa, kaliiperi ja asidirektiivin mukainen luokka;
- 4) kaasusumuttimen lukumäärä ja laji;
- 5) aseeseen osien määrä ja laji; ja
- 6) tiedossa oleva tehtaasta merkki, valmistusnumero sekä erityistuntomerkit.

Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

23 §

Ampuma-aseen ja ampumatarpeiden hallussapitoon oikeuttava lupa sekä Euroopan

ampuma-asepassi oikeuttavat siinä mainitun ampuma-aseen ja ampumatarpeiden sekä aseessa käytettäviksi tarkoitettujen ampumatarpeiden kantamiseen.

Ampuma-asetta ja ampumatarpeita saa kantaa myös henkilö, joka on lainannut ampuma-aseen ja ampumatarpeet jäljempänä 26 §:n 2 ja 4 momentin nojalla.

23 a §

Euroopan ampuma-asepassin antaa edellä 18 §:ssä tarkoitettu poliisipiiri.

Euroopan ampuma-asepassi annetaan henkilölle, jolle on Suomessa annettu oikeus ampuma-aseeseen tai aseeseen osien hallussapitoon.

23 b §

Euroopan ampuma-asepassia on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija; sekä
  - 2) tiedot ampuma-aseista ja aseeseen osista.
- Euroopan ampuma-asepassiin merkittävien ampuma-aseiden ja aseeseen osien hallussapitoon oikeuttavat luvat on esitettävä poliisille ampuma-asepassia haettaessa.

23 c §

Euroopan ampuma-asepassi on voimassa siihen sisältyvien ampuma-aseen ja aseeseen osien hallussapitoon oikeuttavien lupien voimassaoloajan, kuitenkin enintään viisi vuotta sen antopäivästä lukien.

Euroopan ampuma-asepassin haltijan on esitettävä asepassi 18 §:ssä tarkoitettulle poliisipiirille merkintöjen tekemiseksi ampuma-aseeseen tai aseeseen osien katoamisesta ja anastamisesta sekä muutoksista, jotka koskevat:

- 1) ampuma-asepassin haltijan henkilötietoja;
- 2) ampuma-aseeseen tai aseeseen osien hallussapitoehtoja;
- 3) ampuma-aseeseen tai aseeseen osien ominaisuuksia;
- 4) ampuma-aseeseen tai aseeseen osien myymistä, muuta luovuttamista tai katoamista;
- 5) ampuma-aseeseen tekemistä pysyvästi ampumakelvottomaksi ja aseeseen osan tekemistä pysyvästi toimintakelvottomaksi.

Jos oikeus ampuma-aseeseen, ampumatarpeiden tai aseeseen osien hallussapitoon perustuu Euroopan ampuma-asepassiin, se on pidettävä mukana ampuma-asetta, ampumatarpeita ja aseeseen osia kannettaessa ja kuljettaessa.

24 §

Kotikunnan tai oleskelupaikan poliisipiiri voi, milloin syytä siihen harkitaan olevan, peruuttaa ampuma-aseen, ampumatarpeiden ja aseiden osien hallussapitoon oikeuttavan luvan. Luvan voi erityisestä syystä peruuttaa muukin poliisipiiri. Ellei omistaja tällöin 30 päivän kuluttua peruutuspäätöksestä tiedon saatuaan ole luovuttanut asetta tai aseiden osia henkilölle, joka on saanut luvan ampuma-aseen tai aseiden osien hankkimiseen, lankeavat ne kohtuullista, arvioinnin mukaan suoritettavaa korvausta vastaan valtiolle. Ellei valtiokaan voi käyttää asetta tai aseiden osia tarkoituksiinsa, myytäkään ne julkisella huutokaupalla omistajan lukuun.

Poliisimiehellä on oikeus ottaa haltuunsa ampuma-ase, ampumatarpeet ja aseiden osat kunnes niiden kanssa on menetelty 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Poliisipiirin, joka on peruuttanut toisessa poliisipiirissä kortistoon, luetteloon tai automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pidettyyn rekisteriin merkityn ampuma-aseen tai aseiden osan hallussapitoon oikeuttavan luvan, on viipymättä ilmoitettava luvan peruuttamisesta sille poliisipiirille, jossa ase tai aseiden osa on merkitty kortistoon, luetteloon tai automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pidettyyn rekisteriin.

24 a §

Euroopan ampuma-asepassi raukeaa, kun oikeus kaikkiin siihen merkittyjen ampuma-aseiden tai aseiden osien hallussapitoon lakkaa. Rauennut Euroopan ampuma-asepassi on viipymättä luovutettava edellä 18 §:ssä tarkoitettulle poliisipiirille.

24 b §

Poliisipiirin on viipymättä ilmoitettava keskusrikospoliisille muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa asuvalle henkilölle annettua taikka peruutetusta ampuma-aseen, ampumatarpeiden tai aseiden osien hankkimiseen taikka hallussapitoon oikeuttavasta luvasta. Poliisipiirin on ilmoitettava keskusrikospoliisille myös peruutetusta suostumuksesta, jos se maa, josta hankkiminen on tarkoitus suorittaa, on poliisin tiedossa.

Muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa asuvan henkilön, jolle on Suomessa annettu ampuma-aseen tai aseiden osien hankkimiseen

taikka hallussapitoon oikeuttava lupa, on viipymättä ilmoitettava siitä asuinmaansa viranomaiselle.

25 §

Ampuma-aseen hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa oikeuttaa hankkimaan ja hallussapitamaan luvassa mainitussa aseessa käytettäväksi tarkoitettuja ampumatarpeita. Asedirektiivin luokkaan A kuuluvia ampumatarpeita ei kuitenkaan saa hankkia ilman 2 momentissa tarkoitettua patruunalupaa.

Edellä 18 §:ssä tarkoitettu poliisipiiri voi antaa erillisen luvan ampumatarpeiden hankkimiseen ja hallussapitoon (*patruunalupa*), milloin siihen on hyväksyttävä syy. Patruunalupa voidaan antaa toistaiseksi tai määräajaksi. Lupa voidaan antaa hakijalle, joka täyttää edellä 19 §:ssä säädetyt edellytykset. Asedirektiivin luokkaan A kuuluvien ampumatarpeiden osalta lupaviranomaisen on erityisesti selvitettävä, ettei yleinen järjestys ja turvallisuus ampumatarpeiden hankkimisen vuoksi vaarannu.

Ampumatarpeiden varastoinnissa ja säilyttämisessä on noudatettava räjähdeseasetuksen säännöksiä.

Ampumatarpeita on oikeutettu pitämään hallussaan myös henkilö, joka on saanut ne haltuunsa 26 §:n 4 momentissa tai 28 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

25 a §

Patruunalupaa on haettava kirjallisesti. Hakemuksessa on mainittava:

- 1) hakija; sekä
- 2) ampumatarpeiden määrä, kaliiperi, minikä tyyppisessä ampuma-aseessa ne on tarkoitettu käytettäväksi sekä muut yksilöintitä varten tarpeelliset tiedot.

25 b §

Patruunaluvassa on mainittava:

- 1) luvansaaja;
- 2) voimassaoloaika; ja
- 3) edellä 25 a §:n 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia ehtoja.

28 §

Henkilön, joka on saanut ampuma-aseen tai aseiden osien omistukseensa osituksessa, perintönä tai testamentilla, on 30 päivän kuluessa saannosta lukien haettava edellä 18

§:ssä tarkoitetusta poliisipiiristä hallussapitolupaa. Jos lupaa ei anneta, on aseiden ja aseiden osien suhteen meneteltävä edellä 24 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

30 §

Poliisiviranomaisen tulee pitää kortistoa, luetteloa tai automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pidettävää rekisteriä käsittelemistään ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien hankkimista ja hallussapitoa sekä Euroopan ampuma-asepassia koskevista hakeuksista ja päätöksistä.

32 a §

Ampuma-aseiden tai aseiden osien hallussapitoon oikeuttavan luvan haltijan on 30 päivän kuluessa ampuma-aseiden pysyvästi ampumakelvottomaksi tekemisestä tai aseiden osien käyttökelpottomaksi tekemisestä esitettävä ase tai aseiden osa edellä 18 §:ssä tarkoitetussa poliisipiirissä.

40 §

Tässä asetuksessa tarkoitettuna luvan, ennakkosuostumuksen, Euroopan ampuma-asepassin sekä ampumakilpailuun tai metsästystapahtumaan osallistumista koskevan kutsun haltijan on pyynnöstä esitettävä asiakirjat sekä luvan ja Euroopan ampuma-asepassin nojalla hallussapidetyt ampuma-aseet, aseiden osat ja ampumatarpeet poliisille sekä rajavartiolaitos- ja tulliviranomaiselle.

44 §

Poliisiviranomaisella tarkoitetaan tässä asetuksessa poliisipiiriä.

46 §

Sisäasiainministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä ja ohjeita:

1) sisäasiainministeriötä ja poliisia koskeva ampuma-aseiden, ampumatarpeiden ja aseiden osien maahantuontiin, maastavientiin, hankkimiseen, hallussapitoon ja pysyvästi ampumakelvottomasti tekemiseen liittyvästä tiedottamisesta; ja

2) tässä asetuksessa tarkoitettuihin lupatoistuksiin ja Euroopan ampuma-asepassiin tehtävistä merkinnöistä sekä niissä käytettävistä lomakkeista.

Valmistamis- tai kauppaluvan antanut lääninhallitus voi antaa luvan tehdä edellä 8, 14 ja 15 §:ssä tarkoitetut merkinnät automaattisen tietojenkäsittelyn avulla.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 1996

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa annetut luvat jäävät voimaan.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

